

ნიკო ბერძენიშვილის შრომები
ТРУДЫ НИКО БЕРДЗЕНИШВИЛИ

1926

1. დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო წესწყობილება. აფხაზეთის კათალიკოსი XIII—XV ს-ში. — მიმომხილველი, 1926, № 1, გვ. 99—121. — რეზიუმე გერმ. ენ.

Церковный строй Западной Грузии. Абхазский католикос в XIII—XV вв. — Мимомхилвели, 1926, № 1, с. 99—121. — Резюме на нем. яз.

1931

2. მეცხეთის საბუთი XI საუკუნისა. — საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე, ტ. 6, 1931, გვ. 229—296.

Мцхетская грамота XI века. — Вестник Гос. музея Грузии, т. 6, 1931, с. 229—296.

1933

3. საქართველოს ისტორიის პროგრამა საშუალო სკოლისათვის. — წგ-ში: საშუალო სკოლის პროგრამები. 1. ქართული ენა. 2. ლიტერატურა. 3. ისტორია. ტფ., სახელგამის სასწ.-პედ. სექტორის გამოც., 1933.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа истории Грузии для средних школ. — В кн.: Программы для средних школ. 1. Грузинский язык. 2. Литература. 3. История. Тифлис, Изд. Научно-пед. сектора Госиздата ГССР, 1933.

В соавторстве с С. Джанашиа.

1937

4. მასალები მეთერთმეტე საუკუნეში სწავლა-აღზრდის შე-

სახებ (გიორგი ათონელის ბიოგრაფიის მიხედვით). — კრ-ში: სწავლა-აღზრდის ისტორია საქართველოში. მასალების კრებული. ტ. 1, ტფ., პედაგოგიკის სამეცნ.-კვლევითი ინ-ტის გამოც., 1937, გვ. 5—22.

Материалы об обучении и воспитании в XI веке (По биографии Георгия Атонели). — В сб.: История обучения и воспитания в Грузии. Сборник материалов, т. I, Тифлис. Изд. Научн.-иссл. ин-та педагогики, 1937, с. 5—22.

5. სამღებროთა შესახებ XVIII ს. საქართველოში. — მოხსენ-და ტფ. სახელმწ. უნ-ტის საქართველოს ისტორიის კაბინეტის ღია სხდომას 1934 წ. მაისის 20. — მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, 1937, ნაკვ. 6, გვ. 431—470.

О красильнях в Грузии XVIII в. Доложено на открытом заседании Кабинета истории Тбил. гос. ун-та 20 мая. 1934 г. — Материалы по истории Грузии и Кавказа, вып. 6, 1937, с. 429—470.

6. საქართველოს ისტორია XIII—XIV სს. კონსპექტი. — თბილ. უნ-ტის შრომები, ტ. 6, 1937, გვ. 285—301. — იბეჭდება განხილვის წესით.

История Грузии XIII—XIV вв. Конспект. — Труды Тбил. ун-та, т. 6, 1937, с. 285—301. — Печатается в порядке обсуждения.

7. საქართველოს ისტორიის კურსის პროგრამა დაუსწრებელი პედაგოგიკისათვის. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1937, 22 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа курса истории Грузии для заочных пединституттов. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1937, 22 с.

В соавторстве с С. Джанашиа.

8. საძიებელი და ლექსიკონი. — წგ-ში: არჩილი. თბზულება-თა სრული კრებული ორ ტომად. ტ. 2. გაბაასება თეიმურაზისა და რუსთველისა. თბ., საქ. სახელმწ. მუზეუმის გამ-ბა, 1937, გვ. 159—200.

Указатель и словарь. — В кн.: Арчил. Полное собрание сочинений в двух томах. Т. 2. Спор Теймураза с Руставели. Тб., Изд-во Груз. Гос. музея, 1937, с. 159—200.

9. ფეოდალური ურთიერთობიდან XV საუკუნეში. (დოკუმენტები კრიტიკული წერილით). — მასალები საქართველოსა და

კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვ. 1, 1937, გვ. 3—71. — რეზიუმე რუს. ენ. შენიშვნები და საკუთარ სახელთა სიძიებელი, გვ. 69—71.

Из истории феодальных отношений в Грузии XV в. (Документы с критическим очерком). — Материалы по истории Грузии и Кавказа, 1937, вып. 1, с. 3—71. — Резюме на рус. яз. Примечания и указатель собственных имен, с. 69—71.

1938

10. ეპიზოდი ფეოდალურ საგვარეულოთა სამამულო ბრძოლიდან XIII ს. საქართველოში. — თბილ. უნ-ტის შრომები, ტ. 7, 1938, გვ. 189—220.

Эпизод из поземельной борьбы между феодальными родами Грузии в XIII в. — Труды Тбил. ун-та, т. 7, 1938, с. 189—220.

11. მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. წიგნი I. (ხელფასი, ქირა, ფასები). მასალები შეარჩია და გამოსცა ნ. ბერძენიშვილმა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1938. IV, 400 გვ.

რეც.: ყურაშვილი გ. — საქართველოს სოციალისტური მეურნეობა, 1939, № 8, გვ. 76—78.

Материалы по экономической истории Грузии. Кн. I. (Заработная плата. арендная плата, цены). Материалы собрал и издал Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1938, IV, 400 с.

Рец.: Курашвили Г. — Сакартвелოს социალისტური მეურნეობა, 1939, № 8, с. 76—78.

12. საქართველოს ისტორიის კურსის პროგრამა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1938. 20 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа курса истории Грузии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1938. 20 с.

В соавторстве с С. Джанашиа.

13. საქართველოს ისტორიის კურსის პროგრამა სამასწავლებლო ინსტიტუტისათვის. თბ., საქ. სსრ განათლების სახ. კომისარიატის გამოც., 1938. 18 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа курса истории Грузии для педагогического института. Тб., Изд. Наркомпроса, 1938. 18 с.

В соавторстве с С. Джанашиа.

14. Очерк из истории развития феодальных отношений в Грузии (XIII—XVI вв.). Под ред. С. Джанашина. Тб., Изд-во ГФАН СССР, 1938. 48 с.

1939

15. საქართველოს ისტორიის პროგრამა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1939. 20 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа истории Грузии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1939. 20 с.

В соавторстве с С. Джанашина.

1940

16. დოკუმენტები საქართველოს სოციალური ისტორიიდან. I. ბატონყმური ურთიერთობა (XV—XVIII სს.). წინასიტყვაობა და რედაქცია ნ. ბერძენიშვილისა. თბ., სსრკ. მეცნ. აკად. საქ. ფილიალის გამ-ბა, 1940. 650 გვ.

Документы по социальной истории Грузии. I. Крепостнические отношения. (XV—XVIII вв.). Предисловие и редакция Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во ГФАН СССР, 1940. 650 с.

17. ერთი უძველესი საბაგოს ადგილმდებარეობისათვის საქართველოში. — საქ. სახელმწ. მუზეუმის მოამბე, ტ. X—B, 1940, გვ. 17—22. — რეზიუმე რუს. ენ.

Об одной древнейшей таможне в Грузии. — Вестник Гос. музея Грузии, т. X—B, с. 17—22. — Резюме на рус. яз.

18. ივანე ჯავახიშვილი. [გარდაცვალების გამო]. — კომუნისტი, 1940, 21 ნოემბ., გვ. 3; — ახალგაზრდა კომუნისტი, 1940, 22 ნოემბ., გვ. 3. — ხელმოწერა: ნ. ბერძენიშვილი, ნ. მუსხელიშვილი, ივ. ბერიტაშვილი, ავ. შანიძე და სხვ.

Иване Джавахишвили. [По поводу кончины]. — Коммунисти, 1940, 21 ноября, с. 3; Ахалгазрда комунисти, 1940, 22 ноября, с. 3. — Подписи: Н. Бердзенишвили, Н. Мухелишвили, Ив. Бериташвили, Ак. Шавидзе и др.

19. ისტორიული დოკუმენტები საქართველოს ებრაელთა შესახებ. ნ. ბერძენიშვილის „შესავლით“ და რედაქციით. — საქართვე-

ლოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის შრომები, ტ. I, 1940, გვ. 162—246.

Исторические документы об евреях Грузии. Со вступлением и под редакцией Н. Бердзенишвили. — Труды Историко-этногр. музея евреев Грузии. т. I, 1940, с. 162—246.

20. სავაზირო ფეოდალურ საქართველოში. ჰკონდიდელ-მწიგნობართუხუცესი. — ენიშკის მოამბე, ტ 5—6, გვ. 391—412.

Вазират в феодальной Грузии. Чкондидел-Мцигнобартухуцеси. — Известия Ин-та языка, истории и материальной культуры им. Н. Я. Марра, т. 5—6, 1940, с. 391—412.

21. საქართველოს ისტორია უძველესი დროიდან ახ. წ. X საუკუნემდე. სახელმძღვანელოს მაკეტი. თბ., სახელგამო, 1940. 66 გვ. — ხელნაწერის უფლებით.

ივ. ჯავახიშვილის, ს. ჯანაშიას და გ. ხაჭაპურიძის თანაავტორობით.

История Грузии с древнейших времен до X века н. э. Макет учебника. Тб., Госиздат ГССР, 1940. 66 с. — На правах рукописи.

В соавторстве с Ив. Джавахишвили, С. Джанашиа и Г. Хачапуридзе.

22. საქართველოს ისტორია უძველესი ხანიდან ჩვენს დრომდე. თბ., სახელგამო, 1940. II, 488 გვ. — ხელნაწერის უფლებით.

ივ. ჯავახიშვილის, ს. ჯანაშიასა და გ. ხაჭაპურიძის თანაავტორობით.

რეც.: გამსახურდია კ. საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოს გამო. — მისივე. რჩეული თხზულებანი. ტ. 7. თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1965, გვ. 422—430.

История Грузии. С древнейших времен до наших дней. Тб., Госиздат ГССР, 1940. II, 488 с.

В соавторстве с С. Джанашиа, Ив. Джавахишвили и Г. Хачапуридзе. — На правах рукописи.

Рец.: Гамсахурდია К. По поводу учебника истории Грузии. — Его же. Избранные сочинения. Т. 7. Тб., «Сაბჭოთა საქართველო», 1965, с. 422—430.

23. საქართველოს ისტორიის პროგრამა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1940. 19 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа истории Грузии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1940. 19. с.

В соавторстве с С. Джанашиа.

1941

24. „ათონის კრებულის“ რედაქცია. — საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე, ტ. II — V, 1941, გვ. 25—40. — რეზიუმე რუს. ენ.

Редакция «Афонского сборника». — Вестник Гос. музея Грузии, т. II—V, 1941, с. 25—40. — Резюме на рус. яз.

25. დიდი მეცნიერი ივანე ჯავახიშვილი. გარდაცვალების 1 წლისთავის გამო. — კომუნისტი, 1941, 22 ნოემბ., გვ. 2. — ხელმოწერა: ნ. მუსხელიშვილი, აკ. შანიძე, გ. ახვლედიანი, ნ. ბერძენიშვილი და სხვ.

Крупный ученый Иване Джавахишвили. К годовщине кончины. — Коммунист, 1941, 22 ноября, с. 2. — Подписи: Н. Мухелишвили, Ак. Шанидзе, Г. Ахвледяни, Н. Бердзенишвили и др.

26. თათართა ბატონობის ხანა. რედ. ს. ჯანაშია. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1941. 26 გვ.

Эпоха татарского владычества. Ред. С. Джанашиа. Тб., Изд-во АН ГССР, 1941. 26 с.

27. სავაზირო ფეოდალურ საქართველოში. II. ჭკონდიდეღელმწიგნობართუხუცესი. (გავრძელება). — ენიმკის მოამბე, ტ. 10, 1941, გვ. 281—302.

Вазират в феодальной Грузии. II. Чкондидел-мциგნобартухუცესი. (Продолжение). — Известия Ин-та языка, истории и материальной культуры им. Н. Я. Марра, т. 10, 1941, с. 281—302.

28. საქართველოს ისტორიის პროგრამა. თბ., თსუ დაუსწრ. პედ. განყ-ბის გამ-ბა, 1941. 19 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа истории Грузии. Тб., Изд-во Заочн. отд-ния Тбил. ин-та, 1941. 19 с.

В соавторстве с С. Джанашиа.

29. საქართველოს ისტორიის კურსის პროგრამა. ქუთაისი, ქუთაისის აღ. წულუკიძის სახ. პედ. ინ-ტი, 1941. 15 გვ.

ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

Программа курса истории Грузии. Кутаиси, Кутаисский пед. ин-т им. Ал. Цулукидзе, 1941. 15 с.

В соавторстве с С. Джанашиа.

30. შესავალი. I. ვახუშტის ბიოგრაფიისათვის. II. ხელნაწერის აღწერილობა. — წგ-ში: ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. (საქართველოს გეოგრაფია). თ. ლომოურის და ნ. ბერძენიშვილის რედაქციით. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1941, გვ. VII—XXXIII.

Вступление. 1. К биографии Вахушти. 2. Описание рукописи. — В кн.: Вахушти. Описание Царства Грузинского. (География Грузии). Под ред. Т. Ломоури, и Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1941. с. VII—XXXIII.

1942

31. სიტყვა აკად. ივ. ჯავახიშვილის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნ. მარის სახ. ენის, ისტორიისა და მატერიალური კულტურის ინსტიტუტის საჯარო სხდომაზე 1941 წლის 18 ნოემბერს. — ენიშკის მოამბე, ტ. XIII, 1942, გვ. 263—267.

Слово, произнесенное на публичном заседании Ин-та языка, истории и материальной культуры Академии наук Грузинской ССР, посвященном памяти акад. Ив. Джавахишвили 1941 г. 18 ноября. — Известия Ин-та языка, истории и материальной культуры им. Н. Я. Марра, т. XIII, 1942, с. 263—267.

32. Н. Б. Махарадзе. Восстание в Имеретии 1819—1820 гг. — ენიშკის მოამბე, ტ. 13, 1943, გვ. 285—292. [რეც.]. — მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვ. 3, 1942, გვ. 3—183.

Н. Б. Махарадзе. Восстание в Имеретии 1819—1920 гг. — Известия Ин-та языка, истории и материальной культуры им. акад. Н. Я. Марра, т. 13, 1943, с. 285—292. [Рец.]. Материалы по истории Грузии и Кавказа, вып. 3, 1942, с. 3—183.

1943

33. რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—

XVII საუკუნეთა მიჯნაზე. თბ., 1943. (სადოქტორო დისერტაციის თეზისები).

Из истории русско-грузинских отношений на рубеже XVI—XVII вв. Тб., 1943. (Тезисы докторской диссертации).

34. საქართველოს ისტორია. ნაწ. I. უძველესი დროიდან XIX საუკუნის დამდეგამდე. სახელმძღვანელო საშუალო სკოლის უფროსი კლასებისათვის. ს. ჯანაშიას რედ-იით. თბ., სახელგამი, 1943. 392 გვ. 2 ფ. რუკა და ბაგრატიონთა გენეალოგიის ტაბულა. [გამოცემა ორი ტირაჟით. მე-2 ტირაჟი 387 გვ. შემცირებულია ილუსტრაციების რიცხვი].

ივ. ჯავახიშვილისა და ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

რეც.: კიკვიძე ა. წიგნი საქართველოს ისტორიისა. — ლიტერატურა და ხელოვნება, 1944, 14 იანვ., გვ. 2.

რეც.: მაჭავარიანი ვ. — ბოლშევიკი, 1943, №10—11, გვ. 106—111.

ჯანაშია ს. როგორ იქმნებოდა სახელმძღვანელო. [საბჭარო წიგნის „საქართველოს ისტორიის“ რედაქტორთან აკად. ს. ნ. ჯანაშიასთან]. — კომუნისტი, 1943, 23 ნოემბ., გვ. 2; ლიტერატურა და ხელოვნება, 1943, 26 ნოემბ., გვ. 1; Заря Востока, 1943, 23 ноября, с. 1.

История Грузии. Ч. 1. С древнейших времен до начала XIX века. Учебник для старших классов средней школы. Под ред. С. Джанашиа. Тб., Госиздат ГССР, 1943. 392 с. с илл. 3 карт и генеалогическая таблица Багратионов. (Издание осуществлено в двух тиражах. 2-й тираж 387 с. Сокращено количество иллюстраций).

В соавторстве с Ив. Джавахишвили и С. Джанашиа.

Рец.: Киквидзе А. Книга по истории Грузии. — Литература და ხელოვნება, 1944, 14 янв., с. 2.

Рец.: Мачавариани В. — Большевики, 1943, № 10—11, с. 106—111.

Рец.: Мачавариани В. Большое достижение грузинской исторической науки. — Боец РККА, 1944, 6 февр., с. 4.

Джанашиа С. Как создавался учебник. [Беседа с редактором книги акад. С. Н. Джанашиа]. — Коммунист, 1943, 23 ноября, с. 2; Литература და ხელოვნება, 1943, 26 ноября, с. 1; Заря Востока, 1943, 23 ноября, с. 1.

35. ქართული დიპლომატიკის საკითხებიდან („ველი“ და „და-წერილი“). მოხსენებების თეზისები. — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საზღვრულ მეცნ. განყ-ბის XII სამეცნიერო სესია. 26, 28—29 ივნ., 1943 წ. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისე-ბი. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა 1943, გვ. 4.

Некоторые вопросы грузинской дипломатики, «хели» и «дащерили»). Тезисы доклада. — XII научная сессия От-дния общественных наук АН ГССР. 26, 28—29 июня, 1943 г. План работы и тезисы докладов. Тб., 1943, с. 4.

36. წყალტუბოს ისტორიისათვის. — საქ. სსრ. მეცნ. აკად. მო-ამბე, ტ. 4, № 7, 1943, გვ. 715—724. — რეზიუმე რუს. ენ. — ბიბ-ლიოგრ.: 4 სხწ.

К истории Цхалтубо. — Сообщения АН ГССР, т. 4, № 7, 1943. с. 715—724. — Резюме на рус. яз. — Библиогр.: 4 назв.

37. Выдающийся грузинский историк. [К выдвижению в действительные члены АН СССР С. Н. Джанашиа]. — Известия, 1943, 14 сент., с. 3. — Подписи: Н. Мухелишвили, Ак. Шанидзе, Г. Ахвледиани, Н. Бердзенишвили и др.

1944

38. XVIII საუკუნის საქართველოს ისტორიიდან. — მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვ. 1, 1944, გვ. 171—211.

Из истории Грузии XVIII века. — Материалы по исто-рии Грузии и Кавказа, вып. 1, 1944, с. 171—211.

39. რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVII საუკუნეთა მიჯნაზე. დანართი № 1. ალექსანდრე მეფის ფიცის წიგნი (შინაარსი). დანართი 2. თედორე მეფის წყალობის წიგნი (შინაარსი). II. XVIII საუკუნის საქართველოს ისტორიიდან. — მასა-ლები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვ. 1, 1944, გვ. 1—211.

რეც.: გაბაშვილი ვ. — მიმომხილველი, 1949, ტ. 1, გვ. 451—461.

Из истории русско-грузинских отношений на рубеже XVI—XVII вв. Приложение № 1. Крестоцеловальная царя Александра (содержание). Приложение № 2. Жалованная

грамота царя Федора (содержание). 2. Из истории Грузии XVIII века. — Материалы по истории Грузии и Кавказа, вып. 1, с. 1—211.

Рец.: Габашвили В. — Мимомхилвели, 1949, вып. 1, с. 451—461.

1945

40. გამოცდაზე საქართველოს ისტორიაში. (სახელმძღვანელოს თანავეტორის შთაბეჭდილებიდან).—საბჭოთა მასწავლებელი, 1945, 26 ივლ.

На экзаменах по истории Грузии. (Из впечатлений соавтора учебника). — Сабчота მასწავლებელი, 1945, 26 ივლი.

41. თურქეთისადმი ჩვენი კანონიერი პრეტენზიების შესახებ. [წერილი რედაქციას].—კომუნისტი, 1945, 14 დეკ. გვ. 3; Заря Востока, 1945, 15 дек., с. 3; Правда, 1945, 20 дек., с. 2; Известия, 1945, 20 дек., с. 3; Правда Украины, 1945, 22 дек., с. 2.

ს. ჯანაშიას თანავეტორობით.

О наших законных претензиях к Турции. [Письмо в редакцию]. — Комунисти, 1945, 14 дек., с. 3; Заря Востока, 1945, 15 дек., с. 3; Правда, 1945, 20 дек., с. 2; Известия, 1945, 20 дек., с. 3; Правда Украины, 1945, 22 дек., с. 2.

В соавторстве с С. Джанашиа.

42. ისტორიული დოკუმენტები საქართველოს ებრაელთა შესახებ. — საქართველოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის შრომები, ტ. 3, 1945, გვ. 291—337.

Исторические документы об евреях Грузии. — Труды Историко-этнографического музея евреев Грузии, т. 3, 1945, с. 291—337.

1946

43. გიორგი ნათაძე. ნეკროლოგი.—ლიტერატურა და ხელოვნება, 1946, 20 ივლ., გვ. 4. — ხელმოწერა: გ. ლეონიძე, ნ. ბერძენიშვილი, თ. სახოკია, ლ. ქიაჩელი, ი. გრიშაშვილი, ი. იმედაშვილი, ჩ. კაპანაძე, ლ. გოთუა, გ. ჭაფარიძე, პ. კეშელავა, ელ. ბარნაველი.

Георгий Натадзе. Некролог. — Литература да ხელოვნება, 1946, 20 ივლი, с. 4 — Подписи: Г. Леонидзе, Н. Бердзე-

ვიშვილი, Т. Сахокиა, Л. Киачელი, И) Пришавილი, И. Иმე-
დაშვილი, Ч. Капанაძე, Л. Гოგუა, Г. Джапаридзе, П. Кеше-
ლაва, Ел. Барнавели.

44. საქართველოს ისტორია. ნაწ. I. უძველესი დროიდან XIX
საუკუნის დამდეგამდე. ს. ჯანაშიას რედ-ით. სახელმძღვანელო საშ.
სკოლის უფროსი კლასებისათვის. მე-2 შესწ. და შეკვებ. გამოც. თბ.,
სახელგამი, 1946. 431 გვ. ილ.

ივ. ჯავახიშვილისა და ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

რეც.: დონდუა ვ. საქართველოს ისტორიის კარგი სახელმძღვანე-
ლო. — სახალხო განათლება, 1947, 19 ივნ., გვ. 2.

რეც.: ცინცაძე ი. ისტორიული მეცნიერების თვალსაჩინო წიგნი.
— კომუნისტი, 1947, 11 ივნ., გვ. 3.

История Грузии. Ч. I. С древнейших времен до начала
XIX века. Под ред. С. Джанашиа. Учебник для старших
классов средней школы. 2-е доп. и испр. изд. Тб., Госиздат
ГССР, 1946. 431 с с илл.

В соавторстве с И. Джавахишвили и С. Джанашиа.

Рец.: Дондуа В. Хороший учебник по истории Грузии. —
Сахалхо ганатлеба, 1947, 19 июня, с. 2.

Рец.: Цициадзе Я. Значительная книга исторической на-
уки. — Коммунисти, 1947, 11 июня, с. 3.

Рец.: Дондуа В. и Бердзнишвили М. Крупный вклад в
историческую науку. — Заря Востока, 1947, 19 июня, с. 3.

45. სოციალისტური სამშობლოს მეცნიერი და მოქალაქე [აკად.
ს. ჯანაშია]. ოჩამჩირის № 408 საარჩევნო ოლქის შრომელებმა სი-
მონ ჯანაშია დასახელეს უმაღლესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს
დეპუტატობის კანდიდატად. — სახალხო განათლება, 1946, 24 იანვ.,
გვ. 3.

ვ. თოფურიას თანაავტორობით.

Ученый и гражданин Социалистической родины. [Акад.
С. Джанашиа]. Трудящиеся № 408 избирательного участка
г. Очамчире выдвигают С. Н. Джанашиа кандидатом в де-
путаты Совета национальностей Верховного Совета СССР. —
Сахалхо ганатлеба, 1946, 24 янв., с. 3.

В соавторстве с В. Толуриа.

46. Введение. — В кн.: Краткий очерк истории грузин-

ской советской науки за 25 лет. Ред. Г. С. Ахвледиანი. Тб., Изд-во АН ГССР, 1946, с. 3—6.

47. История Грузии. Ч. 1. С древнейших времен до начала XIX столетия. Для старших классов средней школы. Под ред. С. Джанашиа. Тб., Госиздат ГССР, 1946. IV, 460 с. с илл.

В соавторстве с И. Джавахишвили и С. Джанашиа.

რედ.: ბაზილევჩი კ. შესანიშნავი ნაშრომი საქართველოს ისტორიის შესახებ.—კომუნისტი, 1947, 5 ივლ., გვ. 3; Правда, 1947, 2 июля, с. 3.

Рец.: Базилевич К. Выдающийся труд по истории Грузии. — Комунисти, 1947, 5 июля, с. 3; Правда, 1947, 2 июля, с. 3.

Рец.: Базилевич К. — Известия, 1946, 14 мая, с. 3.

Рец.: Базилевич К. Ценная книга по истории Грузии. — Большевик, 1946, № 7—8, с. 67—75.

Рец.: Бахрушин С. Хороший пример научной разработки истории Грузии. — Культура и жизнь, 1946, 28 июня.

Рец.: Бороздин И. И. — Вестник древней истории, 1948, № 1 (23), с. 110—115.

1947

48. ავამეტყველოთ წარსულის ძეგლები. — ნორჩი ლენინელი, 1947, 10 აპრ., გვ. 2.

Заставим заговорить памятники прошлого. — Норчи ленинели, 1947, 10 апр., с. 2.

49. აკადემიკოსი სიმონ ჯანაშია. [ცხოვრება და სამეცნიერო მოღვაწეობა]. — მნათობი, 1947, № 12, გვ. 125—133.

Академик Симон Джанашиа. [Жизнь и научная деятельность]. — Мнათობი, 1947, т 12, с. 125—133.

50. ამხანაგ ს. ნ. ჯანაშიას ხსოვნას. [ნეკროლოგი]. — კომუნისტი, 1947, 16 ნოემბ., გვ. 2; ახალგაზრდა კომუნისტი, 1947, 18 ნოემბ., გვ. 2; სახალხო განთლება, 1947, 20 ნოემბ., გვ. 1; ლიტერატურა და ხელოვნება, 1947, 23 ნოემბ., გვ. 1; საბჭოთა აკარა, 1947, 18 ნოემბ., გვ. 2; საბჭოთა აფხაზეთი, 1947, 18 ნოემბ., გვ. 2; Заря Востока, 1947, 16 ноября, с. 2.—ხელმოწერა: ნ. ბერძენიშვილი და სხვ.

Памяти тов. С. Н. Джанашиа. [Некролог]. — Комунисти, 1947, 16 ноября, с. 2; Ахалгазრда комунисти, 1947, 18 ноября, с. 2; Литერатура და ხელვნება, 1947, 23 ноября, с. 1; Сахალხო განათლება, 1947, 20 ноября, с. 1; Сабчота აბхазეთი, 1947, 18 ноября, с. 2; Сабчота Аджара, 1947, 18 ноября, с. 2; Заря Востока, 1947, 16 ноября, с. 2. — Подписи: Н. Бердзенишвили и др.

51. გორი. (ისტორიული წარსული). — ნორჩი ლენინელი, 1947, 29 ივნ., გვ. 3.

Гори. (Историческое прошлое). — Норчи ленинели, 1947, 29 июня, с. 3.

52. შიშვე დანაკლისი [სიმონ ნიკოლოზის ძე ჯანაშიას გარდაცვალების გამო]. — კომუნისტი, 1947, 18 ნოემბ., გვ. 2; სახალხო განათლება, 1947, 20 ნოემბ., გვ. 1. — წგ-ში: აკადემიკოსი სიმონ ჯანაშია. 1900—1947. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა 1949, გვ. 55—56.

Тяжелая утрата. [По поводу кончины С. Н. Джанашиа]. — Комунисти, 1947, 18 ноября, с. 2; Сахალხო განათლება, 1947, 20 ноября, с. 1. — В кн.: Академик Симон Джанашиа. 1900—1947. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949, с. 55—46.

53. სახელოვანი ქართველი ისტორიკოსის ხსოვნას. — კომუნისტი, 1947, 18 ნოემბ., გვ. 2. — ხელმოწერა: ნ. ბერძენიშვილი, გ. ხაჭაპურიძე, ექვ. თაყაიშვილი და სხვ.

Памяти выдающегося грузинского историка. — Комунисти, 1947, 18 ноября, с. 2. — Подписи: Н. Бердзенишвили, Г. Хачалуридзе, Е. Такаишвили и др.

54. შესანიშნავი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე [ს. ნ. ჯანაშიას გარდაცვალების გამო]. — კომუნისტი, 1947, 18 ნოემბ., გვ. 2; საბჭოთა აფხაზეთი, 1947, 20 ნოემბ., გვ. 2. — ხელმოწერა: ნ. ბერძენიშვილი, ნ. მუსხელიშვილი, გ. ახვლედიანი და სხვ.

Замечательный ученый и общественный деятель. [По поводу кончины С. Н. Джанашиа]. — Комунисти, 1947, 18 ноября, с. 2; Сабчოთა აბხაზეთი, 1947, 20 ноября, с. 2. — Подписи: Н. Бердзенишвили, Н. Мухელიшвили, Г. Ахвლედიანი и др.

55. Академик С. Н. Джанашиа. [По поводу кончины]. — Заря Востока, 1947, 18 ноября, с. 2. — Подписи: Н. И. Мухелишвили, Р. И. Агладзе, А. С. Аладашвили, Г. С. Ахвლე-

დანი, Н. А. Бердзенишвили, И. С. Бериташвили, К. С. Гамсахурдиа и др.

1948

56. ერთი ფურცელი ექსპედიციის მონაწილის დღიურიდან. — აკად. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინსტიტუტის სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი ივ. ჯავახიშვილის ხსოვნისადმი. 4—5 მაისი, 1948 წ. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1948, გვ. 17.

Страница из дневника участника экспедиции. Тезисы доклада. — Научная сессия Ин-та истории им. акад. И. Джавахишвили, посвященная памяти И. Джавахишвили. 4—5 мая, 1948 г. План работы и тезисы докладов. Тб., Изд-во АН ГССР, 1948, с. 17.

57. კლასთა ბრძოლის ისტორიიდან (მისი გამოვლინების მიხედვით ფეოდალური საქართველოს საგარეო პოლიტიკაში). — წგ-ში: საქართველოს სსრ მეცნ. აკადემია. საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განუყოფილების გაერთიანებული სამეცნიერო სესია. თბილისი—ერევანი, 22—30 V. 1948 წ. სხდომათა პროგრამა, 1948, გვ. 6.

Из истории классовой борьбы (в ее проявлении во внешнеполитических отношениях феодальной Грузии). — Объединенная научная сессия Отделения обществ. наук АН ГССР и АН Арм. ССР. 22-30.V.1948 г. Тбилиси—Ереван. Программа заседаний. Тб., 1948, с. 6.

58. რედაქტორისაგან — წგ-ში: ი. ს. ნებოერიძის მოგონებანი თურქების მიერ სამხრეთ საქართველოში გოგო-ბიჭების მიტაცებისა და ტყვეებით ვაჭრობის შესახებ. ხუსეინ ახვლედიანის კომენტარებით. ნ. ბერძენიშვილის რედაქციითა და წინასიტყვაობით. ბათუმი, აჭარის ასსრ საბეღამო, 1948, გვ. 3—4.

От редактора. — В кн.: Воспоминания И. С. Небиеридзе о хищении девочек и мальчиков турками в Южной Грузии и торговле пленными. С комментариями Хусейна Ахвледiani. Редакция и предисловие Н. Бердзенишвили. Батуми, Госиздат Адж. АССР, 1948, с. 3—4.

59. საქართველოს ისტორია. ნაწ. I. უძველესი დროიდან XIX საუკუნის დამდეგამდე. ს. ჯანაშიას რედაქციით. საზღვარგარეთ

საშუალო სკოლის უფროსი კლასებისათვის. მე-3 შესწ. და შეესებ. გამოცემა. თბ., სახელგამი, 1948. 430 გვ; 11 ფ. ილ. რუკ.

ივ. ჯავახიშვილისა და ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

История Грузии. Ч. 1. С древнейших времен до начала XIX века. Под ред. С. Джанашиа. Учебник для старших классов средней школы. 3-е доп. и испр. издание. Тб., Госиздат ГССР, 1948. 430 с., 11 л. илл. и карт.

В соавторстве с И. Джавахишвили и С. Джанашиа.

60. Крупнейший ученый и педагог Советской Грузии. Памяти акад. С. Н. Джанашиа, [1900—1947]. — Вестник высшей школы, 1948, № 6, с. 31—34. — В кн.: Академик Симон Джавашиа. 1900—1947. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949, с. 150—160.

В соавторстве с Н. Н. Кецохели, А. Г. Шанидзе и Г. С. Читая.

61. Памяти академика С. Н. Джанашиа. К годовщине со дня кончины. — Вестник Академии наук СССР, 1948, № 12, с. 20—27. — В кн.: Академик Симон Джанашиа. 1900—1947. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949, с. 161—172.

В соавторстве с А. Г. Шанидзе и Г. С. Читая.

1949

62. ისტორიის ინსტიტუტი. — წგ-ში: საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის 1948 წლის სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ანგარიში. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1949, გვ. 39—49.

Институт истории. — В кн.: Отчет о научно-исследовательской работе Академии наук Грузинской ССР за 1948 год. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949, с. 39—49.

63. „მოკიდებული“-სათვის. — მიმომხილველი, ტ. 1, 1949, გვ. 39—56. — რეზიუმე რუს. ენ.

К термину «Мокидебули» («Партия»). — Мимомхилвели, т. 1, 1949, с. 39—56. — Резюме на рус. яз.

64. საანგარიშო მოხსენება მოსკოვ-ლენინგრადში სამეცნიერო მივლინებისა (1946 წ.). — მიმომხილველი. ტ. 1. [მიეძღვნა აკად. სიმონ ჯანაშიას ხსოვნას]. 1949, გვ. 333—360.

Отчетный доклад о научной командировке в Москву и Ленинград в 1946 г. — Мимомхилвели, Т. 1. (посвящ. памяти С. Н. Джанашиа), 1949, с. 333—360.

65. სიმონ ჯანაშია, როგორც ისტორიკოსი. წაკითხულია საქ. სსრ მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო სესიაზე, 1947 წლის 25 ნოემბერს. — კრ.-ში: აკადემიკოსი სიმონ ჯანაშია. 1900—1947 თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1949, გვ. 79—92.

Симон Джанашиа как историк. Прочитано на научной сессии Академии наук Груз. ССР, 25 ноября 1947 г. — В сб.: Академик Симон Джанашиа. 1900—1947. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949, с. 79—92.

66. ძლევაი (გამარჯვება). რუმინია-ბულგარეთში მოგზაურობიდან. თბ., 1949. 71 გვ. ილ. (საქ. პოლიტ. და მეცნ. ცოდნის გამავრც. საზოგადოება).

«Дзлевой» («Победа»). Из поездки в Румынию и Болгарию. Тб., 1949. 71 с. (Об-во по распространению полит. и научн. знаний Грузинской ССР).

1950

67. საქართველოს ისტორია. ნაწ. 1. უძველესი დროიდან XIX საუკუნის დამდეგამდე. ს. ჯანაშიას რედაქციით. სახელმძღვანელო საშუალო სკოლის უფროსი კლასებისათვის. მე-4 შესწ. და შევსებ. გამოცემა. თბ., სახელგამი, 1950. 436 გვ. ილ. 8 ფ. რუკ. და ტაბ.

— ივ. ჯავახიშვილისა და ს. ჯანაშიას თანაავტორობით.

რეც.: ალექსიშვილი მ. — აღმოვფხვრათ შეცდომები, დაეძლიოთ ჩამორჩენა ისტორიულ მეცნიერებაში. — საქართველოს კომუნისტი, 1954, № 2, გვ. 20—32.

რეც.: ბროლიძე ნ. ბოლომდე აღმოვფხვრათ ბურჟუაზიული ნაციონალიზმის რეციდივები ქართულ ისტორიოგრაფიაში. — კომუნისტი, 1956, 15 ნომ., გვ. 3—4.

რეც.: მახარაძე ი. და მუშუქელიანი ვ. — გავაუმჯობესოთ საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელო. — კომუნისტური აღზრდისათვის, 1953, № 5, გვ. 80—86.

История Грузии. Ч. 1. С древнейших времен до начала XIX века. Под ред. С. Джанашиа. Учебник для старших классов средней школы. 4-е доп. и испр. издание. Тб., Госиздат ГССР, 1950. 436 с. с илл., 8 л карт. и табл.

В соавторстве с Ив. Джавахишвили и С. Джанашиа.

Рец.: Алексишвили М. Искореним ошибки, преодолеем отставание в области исторической науки. — Сакартвелოს კომუნისტი, 1954, № 2, с. 20—32.

Рец.: Бродидзе Н. До конца искореним рецидивы буржуазного национализма в грузинской историографии. — Коммунисти, 1956, 15 ноября, с. 3—4.

Рец.: Махарадзе И. и Мушкудвани В. Улучшим учебник истории Грузии. — Комунистури აგარდისათვის, 1953, № 5, с. 80—86.

68. Две книги о грузинском древнем искусстве. [Г. Н. Чубинашвили. Памятники типа «Джвари». Исследование по истории грузинского искусства. Текст, Тб., Изд-во АН ГССР, 1948. Пещерные монастыри Давид-Гареджи. Очерк по истории искусства Грузии. Тб., Изд-во АН ГССР, 1948. Рец]. — Заря Востока, 1950, 19 окт., с. 3.

69. История Грузии. Ч. 1. С древнейших времен до начала XIX в. Под ред. С. Джанашиа. Учебник для старших классов средней школы. 2-е испр. изд. Тб., Госиздат ГССР, 1950, IV. 460 с.

В соавторстве с Ив. Джавахишвили и С. Джанашиа.

1951

70. იასე ცინცაძე. ძიებანი რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიიდან. (X—XVI სს.). წაკითხული იყო უნივერსიტეტის პროფესორთა საბჭოს სტუმრობზე 1947 წელს. [რეც.]. — მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვ. 29, 1951, გვ. 295—339.

Я. Цинцадзе. Разыскания по истории русско-грузинских отношений (X—XVI). Прочитано на заседании профессорского совета университета в 1947 г. [Рец.]. — Материалы по истории Грузии и Кавказа, вып. 29, 1951, с. 295—339.

71. ქართული საბჭოთა არქეოლოგიის ზოგიერთი პრინციპული საკითხებისათვის. — მიმომხილველი. ტ. 2. (მიძღვნილი აკად. ივანე ჯავახიშვილის ხსოვნისადმი). თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1951, გვ. 337—347. — რეზიუმე რუს. ენ.

О некоторых принципиальных вопросах грузинской советской археологии. — Мимомхилველი. Т. 2. (Посвящ. памяти акад. Ив. Джавахишвили). Тб., Изд-во АН ГССР, 1951, с. 337—347. — Резюме на рус. яз.

72. ძველი თბილისის ტოპონიმებიდან. (ავარანი). — მიმომხილველი. ტ. 2. (მიძღვნილი აკად. ივანე ჯავახიშვილის ხსოვნისადმი). 1951, გვ. 37—60. — რეზიუმე რუს. ენ.

Агарани. (К топонимике старого Тбилиси). — Мимомхилвели. Т. 2. (Посвящ. памяти акад. Ив. Джавахишвили). 1951, с. 37—60. — Резюме на рус. яз.

73. Новые раскопки в Мцхета. — Заря Востока, 1951, 5 авг., с. 3.

1953

74. აღმოსავლეთ კახეთის წარსულიდან. (მოკლე პოლიტიკური ცნობა). — მიმომხილველი, ტ. 3, 1953, გვ. 67—86. — რეზიუმე რუს. ენ.

Из прошлого Восточной Кахетии. (Краткая политическая справка). — Мимомхилвели, 1953, т. 3, с. 67—86. — Резюме на рус. яз.

75. მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. გვიანფეოდალური ხანა. წ. 2. (ვალი, იჯარა, ვაჭრობა). მასალები შეარჩია და გამოსაცემად მოამზადა ნ. ბერძენიშვილმა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1953. 329 გვ.

Материалы по экономической истории Грузии. Позднефеодальный период. Кн. 2. (Кредит, аренда, торговля). Материалы подобрал и подготовил к изданию Н. А. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1953. 329 с.

76. [ს. ჯანაშია. საქართველო აღრინდელი ფეოდალიზაციის გზაზე. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1937. რეც]. — მიმომხილველი, ტ. 3, 1953, გვ. 287—305; — წგ-ში: ბერძენიშვილი ნ. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წგ. 3. თბ., „მეცნიერება“, 1966, გვ. 361—384.

[С. Джанашиа. Грузия на пути ранней феодализации. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1937. Рец.]. — Мимомхилвели, т. 3, 1953, с. 287—305. В кн.: Бердзенишвили Н. Вопросы истории Грузии. Кн. 3. Тб., «Мецნიერება», 1966, с. 361—384.

77. შესწავლეთ შრობლიური მხარე. (პიონერული ზაფხულის შესახებ დრად). — ნორჩი ლენინელი, 1953, 29 მაისი, გვ. 3. — ხელმოწერა: ნ. ბერძენიშვილი, ავ. შანიძე და სხვ.

Изучайте родной край. (Навстречу пионерскому лету). — Норчи ленинели, 1953, 29 мая, с. 3. — Подписи: А. Шанидзе, Н. Бердзенишвили и др.

78. წინასიტყვაობა. — წგ-ში: დოკუმენტები საქართველოს სოციალური ისტორიიდან. ტ. II. ბატონყმური ურთიერთობა

(XV—XIX სს). ბ. ბერძენიშვილის რედაქციით. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა 1953, გვ. III—IV.

Предисловие. — В кн.: Документы по социальной истории Грузии. Т. II. Крепостнические отношения (XV—XVIII вв.). Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во АН СССР, 1953, с. III—IV.

79. Грузия до конца XV в. — В кн.: Очерки истории СССР. Период феодализма IX—XV вв. Т. 2. М., Изд-во АН СССР, 1953, с. 700—716.

В соавторстве с В. Дондуа.

80. Путеводитель к выставке «Грузинская колония в Москве». — მიმოხილველი, ტ. 3, 1953, გვ. 281—285.

1954

81. საქართველოს რუსეთთან შეერთების ისტორიული მნიშვნელობისათვის. წერილი პირველი. — მნათობი, 1954, № 6, გვ. 121—139.

Историческое значение присоединения Грузии к России. Статья первая. — Мнათობი, 1954, № 6, с. 121—139.

1955

82. ა. კიკვიძე, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობა საქართველოში XIX საუკუნეში. (ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრძოლა). [რეც.]. — ივ. ჭავჭავაძის სახ. ისტორიის ინ-ტის შრომები, ტ. 1, 1955, გვ. 465—486. [ეს წერილი წარმოადგენს აბხ. ა. კიკვიძის სადისერტაციო შრომის რეცენზიას, წაკითხულს ისტორიის ინ-ტის სამეცნიერო საბჭოს ღია სხდომაზე].

А. Киквидзе. Общественно-политическое движение в XIX веке в Грузии. (Национально-освободительная борьба). [Рец.]. — Труды Ин-та истории им. Ив. Джавахишвили, т. 1, 1955, с. 465—486. [Статья является рецензией на диссертационную работу тов. А. Киквидзе, прочитанной на открытом заседании научного совета Ин-та истории].

83. კლასობრივი და შინაკლასობრივი ბრძოლის გამოვლინება საქართველოს საგარეო-პოლიტიკურ ურთიერთობაში. — ივ. ჭავჭავაძის სახ. ისტორიის ინ-ტის შრომები, ტ. 1, 1955, გვ. 195—186. — რეზიუმე რუს. ენაზე.

Проявление классовой и внутриклассовой борьбы во внешнеполитических отношениях Грузии. — Труды Ин-та истории им. Ив. Джавахишвили, т. 1, 1955, с. 155—186. — Резюме на рус. яз.

84. მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. გეოანთეოდალური ხანა. წგ. 3. (ალშენებლობა, სახელმწიფოს ეკონომიკა, ქონება). მასალები შეარჩია და გამოსაცემად მოამზადა ნ. ბერბენიშვილმა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1955, [3], 574 გვ.

Материалы по экономической истории Грузии. Позднефеодальный период. Кн. 3. (Строительство, государственная экономика, имущество). Материалы собрал и подготовил к печати Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1955 [3], 574 с.

85. პ. კაკაბაძის „დავით შერვე“. [პ. კაკაბაძე. რჩეული თხზულებანი. პიესები. თბ., სახელგამი, 1954. რეც.]. — ლიტერატურული გაზეთი, 1955 8 აპრ., გვ. 2.

«Давид восьмой» П. Какабадзе. [П. Какабадзе. Избранные сочинения. Пьесы. Тб., Госиздат ГССР, 1954. Рец.]. — Литературиული გაზეთი, 1955, 8 აპრ., ს. 2.

86. Грузия. — В кн.: Очерки истории СССР. Период феодализма. Конец XV в. М., Изд-во АН СССР, 1955, с. 836—847.

В соавторстве с В. Дондуа.

87. Грузия. — В кн.: Очерки истории СССР. Период феодализма. XVII в. М., Изд-во АН ССР, 1955, с. 926—944.

В соавторстве с В. Дондуа.

1956

88. მიწათმფლობელობის ფორმებისათვის ფეოდალურ საქართველოში („დაწერილი“, „სიგელი“, „წიგნი“). — ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტის შრომები, ტ. 2, 1956, გვ. 87—130. — რეზიუმე რუს. ენ.

К вопросу о формах землевладения в феодальной Грузии. («дацерили», «сигели», «цигни»). — Труды Ин-та истории им. Ив. Джавахишвили, т. 2, 1956, с. 87—130. — Резюме на рус. яз.

89. პ. ინგოროყვას წიგნის გიორგი მერჩულეს გამო. [გიორგი მერჩულე. ცხოვრება გრიგოლ ხანძთელისა და მოყუასთა და მოწა-

ფეთა მისთა. დედანი აღადგინა და გამოკვლევა დაურთო პ. ინგოროყვამ. თბ., „საბჭოთა მწერალი“, 1949. რეც.]. — მნათობი“, 1956, № 12, გვ. 124—131. — განხილვის წესით.

По поводу книги П. Ингороква Георгий Мерчуле. [Георгий Мерчуле. Жизнь Григория Хандзтели...]. Оригинал восстановил и исследованием снабдил П. Ингороква. Тб., «Сабчота мцერალი», 1949. Рец.]. — Мнათობი, 1956, № 12, с. 124—131. — В порядке обсуждения.

რედაქციისაგან [ეურნალ „მნათობის“-ს 1956 წლის № 12-ში გამოქვეყნებული აკად. ნ. ბერძენიშვილის წერილის „პავლე ინგოროყვას წიგნის — გიორგი მერჩულეს“ გამო]. — მნათობი, 1957, № 1, გვ. 185.

От редакции [По поводу статьи акад. Н. Бердзенишвили: «По поводу книги Павле Ингороква Георгий Мерчуле, опубли. в журн. «Мнათობи», № 12, 1956 г.]. — Мнათობи, 1957, № 1, с. 185.

91. საქართველოს ისტორია. I. მაკეტი. [მთ. რედ. ნ. ბერძენიშვილი]. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1956. 588 გვ. — ხელნაწერის უფლებით.

გ. მელიქიშვილის, ვ. დონდუას და სხვ. თანაავტორობით.

История Грузии. I. Макет. [Гл. ред. Н. Бердзенишвили]. Тб., Изд-во АН ГССР, 1956. 588 с. — На правах рукописи.

В соавторстве с Г. Меликишвили, В. Дондуа и др.

92. Грузия. — В кн.: Очерки истории СССР. Период феодализма. Россия во второй половине XVIII в. М., Изд-во АН СССР, 1956, с. 717—736.

В соавторстве с В. Дондуа.

1957

93. წერილი რედაქციას. [პ. ინგოროყვას წიგნის „გიორგი მერჩულეს“ გამო]. — ლიტერატურული გაზეთი, 1957, 8 თებ., გვ. 3.

Письмо в редакцию. [По поводу книги П. Ингороква «Георгий Мерчуле»]. — Литературული გაზეთი, 1957, 8 февრ., с. 3.

94. Грузия. — В кн.: Очерки истории СССР. Период феодализма. Россия во второй четверти XVIII в. Народы

СССР в первой половине XVIII в. М., Изд-во АН СССР, 1957, с. 725—739.

В соавторстве с В. Дондуа.

1958

95. რედაქტორისაგან. — წგ-ში: მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. დანართი I, II, III წიგნების ლექსიკონი და საძიებლები. შეადგინა მ. ბერძენიშვილმა. რედ. ნ. ბერძენიშვილი. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1958, გვ. 153—154.

От редактора. — В кн.: Материалы по экономической истории Грузии. Приложение-словарь и указатели к I, II и III книгам. Сост. М. М. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. Ун-та, 1958, с. 153—154.

96. რედაქტორისაგან. — წგ-ში: სიხარულიძე ი. სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ტოპონიმია. (აჭარის ასსრ). წგ. 1. ბათუმი (აჭარის ასსრ), სახელგამი, 1958, გვ. 5—6.

От редактора. — В кн.: Сихарулидзе Ю. Топонимика Юго-западной Грузии. (Аджарская АССР). Кн. 1. Батуми, Госиздат Адж. АССР, 1958, с. 5—6.

97. საქართველოს ისტორია. 1. (უძველესი დროიდან XIX ს. დასასრულამდე). დამხმარე სახელმძღვანელო. მთ. რედ. ნ. ბერძენიშვილი. თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1958. 600 გვ. 5 ფ. რუკ. — ვ. დონდუას, მ. დუმბაძის, გ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

რედ.: სურგულაძე ა. „საქართველოს ისტორიის“ დამხმარე სახელმძღვანელო და აჭარის ისტორიის ზოგიერთი საკითხი. — ლიტერატურული აჭარა, 1959, № 2, გვ. 91—92.

რედ.: სურგულაძე ა. და ხანთაძე შ. განმაზოგადოებელი მეცნიერული ნარკვევი საქართველოს ისტორიაზე. — საქართველოს კომუნისტი, 1959, № 1, გვ. 111—122.

История Грузии. 1. (С древнейших времен до конца XIX века). Вспомогат. пособие. Гл. ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Сაბჭოთა საქართველო», 1958, 600 с., 5 л. карт.

В соавторстве с В. Дондуа, М. Думбадзе, Г. Меликишвили, Ш. Месхиа и П. Ратиани.

Рец.: Сургуладзе А. Вспомогательный учебник «История Грузии» и некоторые вопросы истории Аджарии. — Литератури Аджара, 1959, № 2, с. 91—92.

Рец.: Сургуладзе А. и Хантадзе Ш. Обобщающий научный очерк по истории Грузии. — Сакартвелოს კომუნისტი, 1959, № 1, с. 111—122.

98. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VIII—X კლასებისათვის. ნ. ბერძენიშვილის რედ.-ით. თბ., «ცოდნა», 1958. 414 გვ. — ვ. ღონღღას, მ. დუმბაძის, ი. კაჭარავას, გ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

რეც.: ბრეგაძე გ. საყურადღებო დამხმარე სახელმძღვანელო. — სკოლა და ცხოვრება, 1961, № 6, გვ. 85—88.

რეც.: ხანაძე შ. — თბილისი, 1959, 15 იანვ., გვ. 3.

რეც.: საქართველოს ისტორიის ახალი სახელმძღვანელო. — ახალგაზრდა კომუნისტი, 1959, 13 იანვ., გვ. 3.; სახალხო განათლება, 1959, 14 იანვ., გვ. 2.

რეც.: სურგულაძე ა. — საბჭოთა აჭარა, 1959, 7 ივნ., გვ. 3.

რეც.: ხანთაძე შ. საქართველოს ისტორიის ახალი სახელმძღვანელო — სახალხო განათლება, 1959, 11 თებერვალი, გვ. 2.

История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Цодна», 1958. 414 с.

В соавторстве с В. Дондуа, М. Думбадзе, Ю. Качаравა, Г. Меликишвили, Ш. Месхиа и П. Ратиани.

Рец.: Брегадзе Г. Вспомогательный учебник, заслуживающий внимания. — Сკოლა და ცხოვრება, 1961, № 6, с. 85—88.

Рец.: Санадзе М. — Тბილისი, 1959, 15 янв., с. 3.

Рец.: Новый учебник истории Грузии. — Аხალგაზრდა კომუნისტი, 1959, 13 янв., с. 3; Сахალხო განათლება, 1959, 14 янვ., с. 2.

Рец.: Сургуладзе А. — საბჭოთა აჭარა, 1959, 7 ივნ., с. 3.

Рец.: Хантадзе Ш. Новый учебник истории Грузии. — Сахალხო განათლება, 1959, 11 ფებ., с. 2.

99. Грузия (Картли-Иберия и Эгриси-Лазика) в III—V вв. Культура и быт Грузии в IV—VII вв. — В кн.: Очерки истории СССР. Кризис рабовладельческой системы и зарождение феодализма на территории СССР. III—IX вв. М., Изд-во АН СССР, 1958, с. 242—254.

В соавторстве с В. Дондуа.

100. Грузинские земли в VII—IX вв.; Феодальные княжества в грузинских землях; Культура Грузии в VII—

IX вв. — В кн.: Очерки истории СССР. Кризис рабовладельческой системы и зарождение феодализма на территории СССР. III—IX вв. М., Изд-во АН СССР, 1968, с. 503—530.

1959

101. Три вопроса академику Н. Бердзенишвили. [О работе Груз. Науч. об-ва истории, археологии, этнографии и фольклора]. — Заря Востока, 1959, 9 дек., с. 3.

1960

102. ერთი ფურცელი ისტორიულ-გეოგრაფიული დღიურიდან. — საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული. ტ. I. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960, გვ. 141—184. — წაკითხული იყო მოხსენებად ისტორიის ინსტიტუტის ისტორიული გეოგრაფიის განყოფილების პირველ სამეცნიერო სესიაზე 1959 წლის 30 ივნისს.

Одна страница из историко-географического дневника. — Сборник по исторической географии Грузии. Т. I. Тб., Изд-во АН ГССР, 1960, с. 141—184. — Доклад на первой научной сессии Отдела ист. географии Ин-та истории, 30 июня 1959 г.

103. ეს მართლაც ჩვენი საერთო ეროვნული საქმეა. [ლონსძიებები შშობლიური მხარის შესწავლისათვის]. — სახალხო განათლება, 1960, 30 ნოემბ., გვ. 2. — ხელმოწერა ნ. ბერძენიშვილი, დ. გვრიტიშვილი, დ. კაჭარავა, შ. მესხია, ა. სურგულაძე.

Это наше общее патриотическое дело. [Мероприятия по изучению родного края]. — Сахалхо განათლება, 1960, 30 ноября, с. 2. — Подписи: Н. Бердзенишвили, Д. Гвритишвили, Ю. Качарავა, Ш. Месхია и А. Сургуладзе.

104. ისტორიული გეოგრაფიისათვის. — საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული. ტ. I. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960, გვ. 7—22. — წაკითხული იყო მოხსენებად ისტორიის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს საჯარო სხდომაზე 1958 წლის 10 ოქტომბერს.

К исторической географии. — Сборник по исторической географии Грузии. Т. I. Тб., Изд-во АН ГССР, 1960, с. 7—22. — Доклад на публ. заседании ученого совета Ин-та истории 10 окт., 1958 г.

105. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VIII—X კლას-

სეზისათვის. ნ. ბერძენიშვილის რედ.-ით. მე-2 შვეს.-შესწ. გამოც. თბ., „ცოდნა“, 1960. 435 გვ. ილ.; 12 ფ. ილ. 4 ფ. რუკ.

ვ. ღონდუას, მ. დუმბაძის, ი. კაჭარავას, გ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პრ. რატიანის თანაავტორობით.

რეც.: ბალანჩივაძე ნ. კარგი სახელმძღვანელო, საყურადღებო შენიშვნები. — სტალინელი (ქუთაისი). 1960. 19 ივნ., გვ. 27.

История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Под ред. Н. А. Бердзенишвили. Изд. 2-е, доп. и испр. Тб., «Цодна», 1960. 435 с. с илл. 12 л. илл.; 4 л. карт.

В соавторстве с В. Дондуа, М. Думбадзе, Ю. Качарава, Г. Меликишвили, Ш. Месхиа и П. Ратиани.

Рец.: Баланчивадзе Н. Хороший учебник, заслуживающие внимания замечания. — Сталиველი (Кутанси), 1960, 19 июня, с. 2.

Рец.: Сихарулидзе Ю. Новый учебник по истории Грузии. — Батумский рабочий, 1960, 1 июня, с. 3.

106. История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Цодна», 1960. 391 с.; 12 л. илл., 4 отд. л. карт.

В соавторстве с В. Дондуа, М. Думбадзе, Ю. Качарава, Г. Меликишвили, Ш. Месхиа и П. Ратиани.

107. Новая страница истории. [О постановлении Четвертой сессии Верховного Совета СССР о сокращении Вооруженных Сил]. — Заря Востока, 1960, 17 янв., с. 1.

1961

108. ისტორია. — წგ-ში: მეცნიერება საბჭოთა საქართველოში 40 წლის მანძილზე. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1961, გვ. 499-508.

История. — В кн.: Наука в Советской Грузии за 40 лет. Тб., Изд-во АН ГССР, 1961, с. 499—508.

109. კითხვარი ისტორიული მასალების შესაკრებად. შემდგ. ნ. ბერძენიშვილი. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1961. 6 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის საქართველოს სამეცნიერო საზოგადოება).

Вопросник для собирания исторических материалов. Сост. акад. Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во АН ГССР, 1961. 6 с. (АН ГССР. Груз. науч. об-во истории, археологии, этнографии и фольклора).

110. მცირე წვლილი დიდ საქმეში. (საქ. სსრ მეც. აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინსტიტუტის სამეცნიერო მუშაობა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლის იუბილესთან დაკავშირებით). — თბილისი, 1961, 6 აპრ., გვ. 2.

Маленький вклад в большое дело. (Научная работа Ин-та истории им. Ив. Джавахишвили АН Груз. ССР к 40-летию установления Советской власти в Грузии). — Тбилиси, 1961, 6 апр., с. 2.

111. საოცარია ჩვენი ინტერვიუ [მაიორ გაგარინის თანამგზავრ ზომალდ „აღმოსავლეთით“ კოსმოსში წარმატებით გაფრენის გამო]. — კომუნისტი, 1961, 13 აპრ., გვ. 4.

Это изумительно. Наш интервью [по поводу успешного полета в космос майора Ю. Гагарина на корабле «Восток»]. — Коммунисты, 1961, 13 апр., с. 4.

112. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VIII—X კლასებისათვის, მე-3 გამოც. ნ. ბერძენიშვილის რედ. თბ., «ცოდნა», 1961. 430 გვ. 1 ფ. რუკ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

ვ. ღონღუას, მ. დუმბაძის, ი. კაქარაგას, გ. მელიქიშვილის, შ. შესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Изд. 3-е. Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Цодნა», 1961. 430 с., 1 л. карт. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарავა, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

113. სიტყვა, წარმოთქმული ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის საქართველოს სამეცნიერო საზოგადოების დამფუძნებელ ყრილობაზე. (1958 წლის 28 სექტემბერს). — ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტის შრომები, ტ. 5, ნაკვ. 2, გვ. 161—167.

Слово, произнесенное на учредительном съезде Грузинского научного общества истории, археологии, этнографии и

ფოლკლორა (28 სენტ., 1958 წელი). — Труды Ин-та истории им. Ив. Джавахишвили, т. 5, вып. 2, 1961, с. 161—167.

114. История Грузии. Учебник для VII—X классов. Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Цодна», 1961. 378 с.; 1 л. карт. (АН СССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качаравა, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ра-
тиანი.

115. Назревшие задачи изучения исторических корней дружбы грузинского народа с братскими народами Северного Кавказа. — Краеведческие записки Кабард.-Балкар. краеведческого музея, вып. 1, 1961, с. 31—42.

1962

116. დოკუმენტები თბილისის ისტორიისათვის. (XVI—XIX სს).
წ. 1. წინასიტყვაობა და რედაქცია ნ. ბერძენიშვილისა. თბ., საქ. სსრ
მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1962, 384 გვ. — შეადგ. ნ. ბერძენიშვილმა და
მ. ბერძენიშვილმა. (აკად. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

Документы по истории Тбилиси. (XVI—XIX вв.). Кн. 1.
Предисловие и редакция Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во
АН СССР, 1962. 384 с. — Сост. Н. А. Бердзенишвили и
М. Бердзенишвили. (Ин-т истории им. акад. Ив. Джавахи-
швили).

117. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXII ყრილობა
და ქართული საბჭოთა ისტორიოგრაფიის ამოცანები. — კრ-ში:
სკკპ XXII ყრილობა და ქართული საბჭოთა ისტორიოგრაფია. თბ.,
1962, გვ. 3—14.

XXII съезд Коммунистической партии Советского Сою-
за и задачи грузинской советской историографии. — В сб.:
XXII съезд КПСС и грузинская историография. Тб., 1962,
с. 3—14.

118. წერილი რედაქციას. [აკად. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტო-
რიის ინ-ტის დირექტორის ნ. ბერძენიშვილის პასუხი „ლიტერატ-
ურული გაზეთის“ 1962 წ. 6 ნომბრის ნომერში მოთავსებულ
კ. გამსახურდიას წერილზე „დიდი ქართველოლოგი“ [მ. ბროსე].
— ლიტერატურული გაზეთი, 1962, 14 დეკ., გვ. 4.

Письмо в редакцию. [Ответ директора Ин-та истории
им. Ив. Джавахишвили Н. Бердзенишвили на статью К. Гам-

сахурდია «Большой грузиновед» [М. Броссе], опубликованную в «Литературиლი газети» 6 ноября 1962 г. — Литературиლი газети, 1962, 14 дек., с. 4.

119. История Грузии. Т. I. С древнейших времен до 60-х годов XIX века. Учебн. пособие. Тб., «Цодна», 1962. 510 с.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Г. А. Меликишвили и Ш. А. Месхиа.

1963

120. „... აწმყო შობილი წარსულისაგან, არის მშობელი მომავლისა“. — ლენინის დროშა, (მახარაძე), 1963, 14 სექტ., გვ. 2.

«...Рожденное прошлым настоящее — основа будущего». — Лениნიც დროშა (Махარაძე), 1963, 14 სენტ., ს. 2.

121. [გურიის ისტორიულ-გეოგრაფიული შესწავლისათვის]. აკად. ნ. ბერძენიშვილის გამოსვლიდან. — ლენინის დროშა (მახარაძე), 1963, 14 სექტ., გვ. 3—4.

[К историко-географическому изучению Гурии]? Из выступления акад. Н. Бердзенишвили. — Лениნიც დროშა (Махარაძე), 1963, 14 სენტ., ს. 3—4.

122. საქართველოს ისტორია. IX—XI კლასების სახელმძღვანელო. ნ. ბერძენიშვილის რედ-ით. მე-4 გადაქმუ. გამოცემა. თბ., «ცოდნა», 1963. 359 გვ. ილ.; 3 ფ. ილ.

ვ. ღონღუას, მ. დუმბაძის, ი. კაჭარავას, გ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

История Грузии. Учебник для IX—XI классов. Под ред. Н. Бердзенишвили. 4-е перераб. изд. Тб., «Цодна», 1963. 359 с. с илл.; 3 л. ил.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарავა, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

123. შექქმნათ ფაბრიკა-ქარხნების ისტორია. — ლიტერატურული საქართველო, 1963, 24 მაისი, გვ. 1.

ი. კაჭარავას, მ. ნათელაძის, ა. კოჭლავაშვილისა და ს. შარიქაძის თანაავტორობით.

Создадим историю фабрик и заводов. — Литературиლი: Сакартველო, 1963, 24 მაია, ს. 1.

В соавторстве с Ю. Качаравა, М. Натмеладзе, А. Кочлаваშვილი и С. Шарикадзе.

124. შეექმნათ ჩვენი დღეების ისტორია. — თბილისი, 1963, 16 ივლ., გვ. 2.

Создадим историю наших дней. — Тбилиси, 1963, 16 июля, с. 2.

125. История Грузии. Учебник для IX—XI классов. Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Цодна», 1963. 349 с.; 4 л. илл. и карт. (Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарავა, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

126. Многотомник по истории Грузии. [Беседа с директором Ин-та истории акад. Н. А. Бердзенишвили]. — Вечерний Тбилиси, 1963, 11 янв., с. 3.

1964

127. საქართველოს ისტორია. IX—XI კლასების სახელმძღვანელო. მე-5 გადამეშ. გამოც. თბ., «ცოდნა», 1964. 359 გვ. ილ.; 3 ჩართ. ფ. ილ.; 1 ფ. რუკ.

ვ. დონდუას, მ. დუმბაძის, ი. კაქარავას, გ. შელიქიშვილის, შ. მესხიასა, და პ. რატიანის თანაავტორობით.

История Грузии. Учебник для IX—XI классов. 5-е перераб. изд. Тб., «Цодна», 1964. 359 с. с илл.; 3 вкл. л. илл.; 1 л. карт.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарავა, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

128. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. I. ისტორიული გეოგრაფია. რედ. დ. მეგრელაძე. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1964. 452 გვ. 6 ფ. ილ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი). საძიებლები: 1. გეოგრაფიულ სახელთა. 2. პირთა.

შინაარსი: წინასიტყვაობა. გვ. V—VII; ისტორიულ-გეოგრაფიული ექსპედიცია 1932 წელს. (დღიური). გვ. 1—43; ჯავახეთის 1933 წლის ექსპედიციის დღიური (საანგარიშო მოხსენება). გვ. 45—173; ექსპედიცია ივრის ხეობაში 1935 წელს (საანგარიშო მოხსენება). გვ. 174—185; ერთი უძველესი საბაგოს ადგილმდებარეობისათვის საქართველოში. გვ. 187—194; წყალტუბოს ისტორიისა-

თვის. გვ. 195—206; ბორჯომის ხეობა. (დღიური, 1947 წ.). გვ. 207—271; აბიჯვის წარწერის გამო (1948 წ.). გვ. 272—282; ქვემო ქართლის ისტორიულ-გეოგრაფიული მიმოხილვა (შესავალი). (1949 წ.). გვ. 283—288; აფხაზეთში (ექსპედიციის ხელმძღვანელის დღიურიდან). (1951 წ.). გვ. 289—300. ძველი თბილისის ტოპონიმებიდან (აგარანი). გვ. 301—331; ერთი ისტორიულ-გეოგრაფიული მოვლენის გამო (1952 წ.). გვ. 332—345; ისტორიული გეოგრაფიისთვის. გვ. 346—366; ერთი ფურცელი ისტორიულ-გეოგრაფიული დღიურიდან. გვ. 367—420.

რეც.: ბადრიძე შ. ჩვენი ისტორიული გეოგრაფია. — დროშა, 1964, № 11 გვ. 16.

რეც.: გვრიტიშვილი დ. წიგნი საქართველოს ისტორიის საკითხებზე. — მნათობი, 1964, № 9, გვ. 185—189.

რეც.: ნიკოლეიშვილი მ. და სანიკიძე ლ. აკად. ნ. ბერძენიშვილის ახალი წიგნი. — ქუთაისი, 1964, 5 სექტ., გვ. 3.

რეც.: ჯანგიძე მ. ბევრი რამ არის მასში საინტერესო... — სამგორი (გარდაბანი, საგარეჯო და თიანეთი), 1964, 22 დეკ., გვ. 4.

Вопросы истории Грузии. Кн. 1. Историческая география. Ред. Д. Мегреладзе. Тб., Изд-во АН ГССР, 1964. 452 с. 6 л. илл. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили). Указатели: 1. Географических имен. 2. Собственных имен.

Содержание: Предисловие, с. V—VII; Историко-географическая экспедиция 1932 г. (дневник), с. 1—43; Дневник Джавахетской экспедиции 1933 г. (Отчетный доклад), с. 45—173; Экспедиция в Иорское ущелье в 1935 г. (Отчетный доклад), с. 174—185; К местонахождению одной древнейшей таможни в Грузии, с. 187—194; К истории Цхалтубо, с. 195—206; Боржомское ущелье (дневник, 1947 г.); с. 207—271; По поводу Адзиковской надписи (1948 г.), с. 272—282; Историко-географический обзор Нижней Картли (вступление, 1949 г.), с. 283—288; В Абхазии. (Из дневника руководителя экспедиции, 1951 г.), с. 289—300; Из топонимики древнего Тбилиси (Агарани), с. 301—331; По поводу одного историко-географического явления (1952 г.), с. 332—345; К исторической географии, с. 346—366; Одна страница из историко-географического дневника, с. 367—420.

Рец.: Бадридзе Ш. Наша историческая география. — Дроша, 1964, № 11, с. 16.

Рец.: Гვრიტიшვილი Д. Книга о вопросах истории Грузии. — Мнатоби, 1964, № 9, с. 185—189.

Рец.: Джангидзе М. Много в ней интересного. — Самгори (Гардабани, Сагареджо и Тианети), 1964, 22 дек., с. 4.

Рец.: Николеншвили М. и Саникидзе Л. Новая книга [Н. Бердзенишвили]. — Кутаиси, 1964, 5 сент., с. 3.

129. საქართველოს ისტორიის საკითხებიდან. — წგ-ში: მრავალთავი. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ფოლკლორის საქართველოს სამეცნიერო საზოგადოების კრებული, I. თბ., „მეცნიერება“, 1964, გვ. 3—19. — მოხსენება ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის საქართველოს სამეცნიერო საზოგადოების ისტორიის სექციის გაფართოებულ სხდომაზე ქ. თბილისში 1962 წლის 20 ნოემბერს.

Некоторые вопросы истории Грузии. — В кн.: Мравалтави. Сборник Грузинского научного общества истории, археологии, этнографии и фольклора, I. Тб., «Мецნიერება», 1964, с. 3—19. — Доклад на расширенном заседании секции истории Грузинского научного об-ва истории, археологии, этнографии и фольклора в г. Тбилиси, 20 ноября 1962 г.

130. სვანეთის ისტორიის ზოგიერთი საკითხი. (ისტორიულ-გეოგრაფიული სამეცნიერო ექსპედიციის შედეგებიდან). — მეზროლი (ზუგდიდი), 1964, 29 დეკ., გვ. 3—4.

Некоторые вопросы истории Сванети. (Из итогов историко-географической экспедиции). — Меზრძოლი (Зugdidi), 1964, 29 дек., с. 3—4.

131. ქართული ისტორიოგრაფიის განვითარების მთავარი ხაზი. (თეზისები). თბ., „მეცნიერება“, 1964, 25 გვ. — ტექსტი პარალ. რუს. ენ.

Основная линия развития грузинской историографии. (Тезисы). Тб., «Мецნიერება», 1964, 25 с. — Парал. текст на рус. яз.

132. ღირსსახსოვარი თარიღი. (საქ. კულტ. ძეგლთა დაცვის საზოგადოების მოამბის, „ძეგლის მეგობრის“ გამოსვლის გამო). — ძეგლის მეგობარი, 1964, № 1, გვ. 4—5.

Знаменательная дата. (К выходу в свет вестника Грузинского об-ва по охране памятников «Дзегლის მეგობარი»). — Дзегლის მეგობარი, 1964, № 1, с. 4—5.

133. ხევის ისტორიული ფოლკლორიდან. — მრავალთავი. I.

საქართველოს ისტორიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის სამეცნიერო საზოგადოების კრებული. ტ. I. თბ., „მეცნიერება“, 1964, გვ. 35—37.

Из исторического фольклора Хевии. — В сб.: Мравалтави. Сборник Груз. науч. об-ва истории, археологии, этнографии и фольклора. т. I, Тб., «Мецნიერება», 1964, с. 35—37.

134. Изучая историю Грузии. [О работе Ин-та истории им. Ив. Джавахишвили]. Беседа с директором Ин-та Н. Бердзенишвили. — Вечерний Тбилиси. 1964, 28 дек., с. 3.

135. История Грузии. Учебник для IX—XI классов. Под ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Цодна», 1963. 349 с. с илл. и карт.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Рашиани.

1965

136. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. II. რედ. გ. აკოფაშვილი. თბ., „მეცნიერება“, 1965. 513 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინ-ტი). — საძიებლები: I. გეოგრაფიულ სახელთა. II. პირთა.

შინაარსი: კლასობრივი და შინაკლასობრივი ბრძოლის გამოვლინება საქართველოს საგარეო-პოლიტიკურ ურთიერთობაში. გვ. 5—48; საქართველოს ისტორია XIII—XIV სს. კონსპექტი. გვ. 49—70; Очерк из истории развития феодальных отношений в Грузии (XIII—XVI вв.). с. 71—110; ფეოდალურ ურთიერთობიდან XV საუკუნეში. გვ. 111—140; Из истории феодальных отношений в Грузии XV в. с. 141—148; საქართველოს ისტორიიდან. გვ. 149—184; საქართველო XVIII საუკუნეში. ბრძოლა ქართლ-კახეთის განთავისუფლებისათვის. გვ. 185—195; ირან-ოსმალეთ-რუსეთის ომი და საქართველო XVIII საუკუნის პირველ ნახევარში. გვ. 195—200; საქართველო XVIII საუკუნის მეორე ნახევარში. გვ. 200—226; საქართველოს შეერთება რუსეთთან. გვ.: 227—243; საქართველო XIX ს. პირველ მეოთხედში. (წინასიტყვაობა). გვ. 244—245; შესავალი. გვ. 246—248; სამეფოს მოშლა და რუსული მმართველობის შემოღება. გვ. 248—492.

Вопросы истории Грузии. Кн. II. Ред. Г. Аколашвили. Тб., «Мецниереба», 1965. 513 с. (АН СССР. Ин-т истории, археологии и этнографии им. Ив. Джавахишвили). — Указатели: 1. географических имен. 2. собственных имен.

Содержание: Проявление классовой и внутриклассовой борьбы во внешнеполитических отношениях Грузии, с. 5—48; История Грузии XIII—XIV вв. Конспект, с. 49—70; Очерк из истории развития феодальных отношений в Грузии (XIII—XVI вв.), с. 71—110; Из истории феодальных отношений в Грузии XV в., с. 111—148; Из истории Грузии XVIII в., с. 149—184; Грузия в XVIII веке. Борьба за освобождение Картли и Кахети, с. 185—195; Ирано-Османско-Русская война и Грузия в первой половине XVIII в., с. 195—200; Грузия во второй половине XVIII в., с. 200—226; Присоединение Грузии к России, с. 227—243; Грузия в первой четверти XIX в. (Предисловие), с. 244—245; Введение, с. 246—248; Упразднение царства и установление русского управления, с. 248—292.

1966

137. გზები რუსთაველის ეპოქის საქართველოში. თბ., „მეცნიერება“, 1966. 136 გვ. (ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინ-ტი). — საძიებლები: გეოგრაფიულ სახელთა, პირთა სახელების. გვ. 122—135.

რეც.: რუსთაველის ეპოქის საქართველოს ისტორიიდან. — ლენინის დროშა (მახარაძე), 1966, 12 ოქტ.

Дороги Грузии в эпоху Руставели. Тб., «Мецниереба», 1966. 136 с. (Ин-т истории, археологии и этнографии им. Ив. Джавахишвили). — Указатели: географических имен, собственных имен, с. 122—135.

Рец.: Из истории Грузии эпохи Руставели. — Ленинის დროშა (Махарაძე), 1966, 12 окт.

138. რუსთველიანა. [ივ. ჯავახიშვილი, ნ. მარი, გ. ტაბიძე, ნ. ბერძენიშვილი, გ. ქიქოძე და სხვ. რუსთაველის შესახებ]. — ახალგაზრდა კომუნისტი, 1966, 27 სექტ., გვ. 3.

Руствелиана. [Ив. Джавахишвили, Н. Марр, Г. Табидзе, Н. Бердзенишвили, Г. Кикодзе и др. о Руставели]. — Ахალгаზრდა კომუნისტი, 1966, 27 сент., с. 3.

139. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო საშუალო სკოლის უფროსი კლასებისათვის. მე-6 გამოცემა. თბ., «ვანათლება», 1966. 333 გვ. ილ. 4 ფ. ილ.

ვ. დონდუას, მ. დუმბაძის, ი. კაჭარავას, ვ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

История Грузии. Учебник для старших классов. 6-е изд. Тб., «Ганатлеба», 1966. 333 с. с илл., 4 л. илл.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качаравა, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

140. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. III. რედ. ბ. ლომინაძე. თბ., «მეცნიერება», 1966. 403 გვ. (ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინ-ტი). — საძიებლები: 1. გეოგრაფიული სახელები. 2. პირთა სახელები.

შინაარსი: სავაზირო ფეოდალურ საქართველოში. გვ. 5—57; თათართა ბატონობის ხანა. გვ. 57—73; ეპიზოდი ფეოდალურ საგვარეულოთა სამამულო ბრძოლიდან XIII საუკუნის საქართველოში. გვ. 74—112; «მოკიდებულისათვის». გვ. 113—134; მიწათმფლობელობის ფორმებისათვის ფეოდალურ საქართველოში. გვ. 135—252; აღმოსავლეთ კახეთის წარსულიდან. (მოკლე პოლიტიკური ცნობა). გვ. 253—276; მცირე შენიშვნა დიდი საკითხის გამო. გვ. 277—286; აფხაზეთის შესახებ. გვ. 287—288; გორი (ისტორიული მიმოხილვა). გვ. 289—292; ისტორია (წიგნში: «მეცნიერება საბჭოთა საქართველოში 40 წლის მანძილზე»). გვ. 293—305; საქართველოს ისტორიის საკითხებიდან. გვ. 306—327; ქართული ისტორიოგრაფიისათვის. გვ. 328—338; სიტყვა აკად. ივ. ჯავახიშვილის ბსოვნისადმი მიძღვნილ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ენის, ისტორიისა და წატერიალური კულტურის ინსტიტუტის საჯარო სხდომაზე 1941 წლის 18 ნოემბერს. გვ. 339—345; სიტყვა აკად. ს. ჯანაშიას ბსოვნისადმი მიძღვნილ საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილების გამსვლელ სესიაზე სოხუმში 1953 წლის ნოემბერში. გვ. 246—353; სიტყვა ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის სამეცნიერო საზოგადოების დამფუძნებელ ყრილობაზე 1958 წლის 28 სექტემბერს. გვ. 354—360; ს. ჯანაშია, საქართველო ადრინდელი ფეოდალიზაციის გზაზე. რეცენზია. გვ. 361—384.

1. Вопросы истории Грузии. Кн. III. Ред. Б. Ломинадзе. Тб., «Мецниереба», 1966. 403 с. (Ин-т истории, археологии и этнографии им. Ив. Джавахишвили). — Указатели: 1. географических ямен. 2. собственных имен.

Содержание: Савазиро (институт вазирата) в феодальной Грузии. с. 5—57; Период господства татар, с. 57—73; Эпизод из поземельной борьбы между феодальными родами Грузии в XIII в., с. 74—112; К термину «мокидебули», с. 113—134; К вопросу о формах землевладения в феодальной Грузии, с. 135—252; Из прошлого Восточной Кахетии. (Краткая политическая справка), с. 253—276; Маленькое замечание по поводу большого вопроса, с. 276—286; Об Абхазии, с. 287—288; Горы. (Историческое обозрение), с. 289—292; История (в кн.: «Наука в Советской Грузии за 40 лет»), с. 293—305; Из вопросов истории Грузии, с. 306—327; К историографии Грузии, с. 328—338; Речь на публичном заседании Института языка, истории и материальной культуры АН ГССР, посвященном памяти акад. Ив. Джавахишвили 18 ноября 1941 г., с. 339—345; Речь на выездной сессии отдела общественных наук АН ГССР в г. Сухуми, посвященной памяти акад. С. Н. Джанашиа в ноябре 1953 г., с. 346—353; Речь на учредительном съезде Нучного общ-ва истории, археологии, этнографии и фольклора 28 сентября 1958 г., с. 354—360; С. Джанашиа. Грузия на пути ранней феодализации. Рец., с. 361—384.

141. შესავალი. (ე. თაყაიშვილის დეაწლი საქართველოს ისტორიის მეცნიერულად დამუშავების საქმეში). — კრ-ში: აკადემიკოსი ექვთიმე თაყაიშვილი. ცხოვრება და მოღვაწეობა. სტატიების კრებული. სარედაქციო კოლეგია: ა. აფაქიძე, ნ. ბერძენიშვილი (მთ. რედაქტორი), გ. ჩიტაია, მ. ჩიქოვანი, მ. ცერცვაძე, შ. წახთაძე. თბ., „მეცნიერება“, 1966, გვ. 5—11.

16. Предисловие. (Заслуга Е. Такайшвили в деле научного изучения истории Грузии) — В сб.: Академик Е. С. Такайшвили. Жизнь и деятельность. Сборник статей. Ред. коллегия: А. Апакидзе, Н. Бердзенишвили (гл. редактор), Г. Читая, М. Чиковани, М. Церцвадзе и Ш. Хантадзе. Тб., «Мецниереба», 1966, с. 5—11.

142. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო საშ. სკოლის უფროსი კლასებისათვის. მე-7 გამოც. თბ., „განათლება“, 1967. 322 გვ. ილ.; 5 ფ. ილ. და რუკ.

ვ. დონდუას, მ. დუმბაძის, ი. კაჭარავას, გ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

История Грузии. Учебник для старш. классов сред. школы. Тб., «Ганатлеба», 1967. 322 с. с илл., 5 л. ил. и карт.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

143. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო საშუალო სკოლის უფროსი კლასებისათვის. თბ., „განათლება“, 1967. გამოცემულია უსინათლოთათვის.

ვ. დონდუას, მ. დუმბაძის, ი. კაჭარავას, გ. მელიქიშვილის, შ. მესხიასა და პ. რატიანის თანაავტორობით.

История Грузии. Учебник для старших классов средн. школы. Тб., «Ганатлеба», 1967. Изд. для слепых.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

144. საქართველოს ისტორიის საკითხებუ. წ. IV. სარედაქციო კოლეგია: გ. აკოფაშვილი, მ. ბერძენიშვილი, ვ. დონდუა, მ. დუმბაძე, გ. ჯამბურია. თბ., „მეცნიერება“, 1967. 368 გვ. — საძიებლეში: გეოგრაფიულ სახელთა, პირთა სახელები. გვ. 352—367.

შინაარსი: რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVII ს. საუკუნეთა მიჯნაზე. გვ. 5—159; საანგარიშო მონახევა მოსკოვ-ლენინგრადში სამეცნიერო მივლინებისა (1946 წ.). გვ. 160—195; „ათონის კრებულის რედაქცია. გვ. 196—216; მცხეთის საბუთი XI საუკუნისა. გვ. 217—289; ეახუშტის ბიოგრაფიისათვის. გვ. 290—351.

Вопросы истории Грузии. Кн. IV. Ред. коллегия: Г. Акупашвили, М. Бердзешивили, В. Дондуа, М. Думбадзе и Г. Джамбуриа. Тб., «Мецниереба», 1967. 368 с. — Указатели: географических имен, собственных имен, с. 352—367.

Содержание: Из истории русско-грузинских взаимоотношений на рубеже XVI—XVII вв., с. 5—159; Отчетный до-

клад о научной командировке в Москву и Ленинград (1946 г.), с. 160—195; Редакция «Афонского сборника», с. 196—216; Мцхетская грамота XI в., с. 217—289; К биографии Вахушти, с. 290—351.

145. ქართული მარქსისტული ისტორიოგრაფიის გზა. [სიტყვა, წარმოთქმული ნ. ბერძენიშვილის საიუბილეო საღამოზე თბილისის სახელმწ. უნივერსიტეტში 1965 წ. 12 ივნისს. ი. სიხარულიძის პუბლიკაცია]. — ლენინის დროშა (მახარაძე), 1967 ივნ., გვ. 3.

Путь грузинской марксистской историографии. [Речь, произнесенная на юбилейном вечере, посвященном Н. Бердзенишвили, в Тбили. университете 12 июня, 1965 г. Публикация Ю. Сихарулидзе]. — Лениниз დროშა (Махараძე), 1967, 15 ივნისი, ს. 3.

146. ჩემი ცხოვრების გზა. [საარქივო მასალა. დაწერილია 1926 წელს]. პუბლიკაცია ი. სიხარულიძისა. — კომუნისტური განთიადი (ჩოხატაური), 1967, 25 მაისი, გვ. 2.

Мой жизненный путь. [Архивный материал. Написано в 1926 г.]. Публикация Ю. Сихарулидзе. — Комунизмის განთიადი (Чохатаური), 1967, 25 მაისი, ს. 2.

147. წინასიტყვაობა. — წგ-ში: ივ. ჯავახიშვილი. საქართველოს ეკონომიური ისტორიის ძეგლები. წგ. I დემოგრაფიული ძეგლები. აღმოსავლეთ საქართველოს XVIII ს. ხალხის აღწერის დათვრები. რედ. ნ. ბერძენიშვილი. თბ., „მეცნიერება“, 1967, გვ. 5—6.

Предисловие. — В кн.: Ив. Джавахишвили. Памятники экономической истории Грузии. Кн. I. Демографические памятники. Народные переписи Восточной Грузии XVIII в. Ред. Н. Бердзенишвили. Тб., «Мецნიერება», 1967, с. 5—6.

148. История Грузии. Учебник для старш. классов средн. школы. Изд. 4-е. Тб., «Ганатლება», 1967, 285 с. с илл.; 6 л. илл. и карт.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарავა, Г. А. Меликишვილი, Ш. А. Месхია и П. К. Ратвани.

1968

149. ლაზიკის ისტორიული გეოგრაფიისათვის. — კრ-ში: ელთაისის ნ. ბერძენიშვილის საბ. ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის მასალები. თბ., „მეცნიერება“, 1968. გვ. 21—54.

კ. исторической географии Лазики. — В сб.: Материалы Кутаисского историко-этнографического музея им. Н. А. Бердзенишвили. Тб., «Мецნიერება», 1968, с. 21—54.

1969

150. История Грузии. Учебник для VII—X классов. Изд. 5-е. Тб., «Гანატლება», 1969. 278 с. с илл. 4 л. илл.

В соавторстве с В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

1970

151. აკადემიკოსები — ს. ჯანაშიას შესახებ. [ივ. ჯავახიშვილი, ბ. ბერძენიშვილი, ნ. მუსხელიშვილი და სხვ.]. — ლენინის დროშა (მახარაძე), 1970, 1 აგვ., გვ. 3.

Академиკი — о С. Джанашиа. [Ив. Джавахишвили, Н. Бердзенишвили, Н. Мухелишвили и др.]. — Ленинის დროშა (Махарაძე), 1970, 1 ავგ., с. 3.

1971

152. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. V. სარედაქციო კოლეგია: გ. აკოფაშვილი, მ. ბერძენიშვილი, მ. დუმბაძე, ი. სიხარულიძე, შ. ხანთაძე (რედაქტორი), გ. ჯამბურია. თბ., „მეცნიერება“, 1971. 357 გვ. (ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინ-ტი).

შინაარსი: ძლევა. გვ. 5—57; გურიის ისტორიულ-გეოგრაფიული შესწავლისათვის. გვ. 58—65; სვანეთის ისტორიის ზოგიერთი საკითხი. (ისტორიულ-გეოგრაფიული სამეცნიერო ექსპედიციის შედეგებიდან). გვ. 66—71; ქართული საბჭოთა არქეოლოგიის ზოგიერთი პრინციპული საკითხისათვის. გვ. 72—84; დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო წესწყობილება. აფხაზეთის კათალიკოსი XIII—XV ს.ში. გვ. 85—107; დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო წესწყობილება XIV—XVIII სს. გვ. 108—127; სიტყვა აკადემიკოს ექვთიმე თაყაიშვილის დაბადების ასი წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო სხდომაზე 1963 წლის 15 იანვარს. გვ. 128—136; სიმონ ჯანაშია როგორც ისტორიკოსი. გვ. 137—148; მძიმე დანაკლისი გვ. 149—150; აკადემიკოს ს. ჯანაშიას ხსოვნისადმი მიძღვნილი კრე-

ბულოს წინასიტყვაობა. გვ. 151—154; საქართველოს რუსეთთან შეერთების ისტორიული მნიშვნელობისათვის. გვ. 155—180; Путеводитель к выставке «Грузинская колония в Москве», с. 181—185; რეცენზიები: იასე ცინცაძე—ძიებანი რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ისტორიიდან (X—XVI სს.). გვ. 186—237; Н. Б. Махарадзе. Восстание в Имерети 1819—20 гг., с. 238—249; ა. კიკეიძე—საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობა საქართველოში XIX საუკუნეში. (ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრძოლა). გვ. 250—277; Две книги о грузинском древнем искусстве, с. 278—282; პ. კაკაბაძის „დავით შერვე“ გვ. 283—288; მ. გეგეშიძე—სარწყავი მიწათმოქმედება საქართველოში. გვ. 289—300; ი. დოლიძე—ძველი ქართული სამართალი. გვ. 301—312; И. Г. Антелава. Государственные крестьяне в Грузии в первой половине XIX века (до крестьянской реформы 1864 года), с. 313—321; დ ა მ ა ტ ე ბ ა მასალები მეურთომეტე საუკუნეში სწავლა-აღზრდის შესახებ. გვ. 322—344; საძიებელი, გვ. 345—356.

Вопросы истории Грузии. Кн. V. Ред. коллегия: Г. Акопашвили, М. Бердзенишвили, М. Думбадзе, Ю. Сихарулидзе, Ш. Хантадзе (ред.), Г. Джамбуриа. Тб., «Мецниереба», 1971. 357 с. (Ин-т истории, археологии и этнографии им. Ив. Джавахишвили).

Содержание: «Дзлевой» («Победа»), с. 5—57; К изучению исторической географии Гурии, с. 58—65; Некоторые вопросы истории Сванетии. (Из итогов историко-географической научной экспедиции), с. 66—71; По поводу некоторых принципиальных вопросов грузинской советской археологии, с. 72—84; Церковный строй Западной Грузии. Абхазский католикос XIII—XV вв., с. 85—107; Церковный строй Западной Грузии в XIV—XVIII вв., с. 108—127; Речь на юбилейном заседании, посвященном 100-летию со дня рождения акад. Е. Такайшвили 15 января, 1963 г., с. 128—136; Симон Джанашиа как историк, с. 137—148; Тяжелая утрата, с. 149—150; Предисловие к сборнику, посвященному памяти акад. С. Джанашиа, с. 151—154; По поводу исторического значения присоединения Грузии к России, с. 155—180. Путеводитель к выставке «Грузинская колония в Москве», с. 181—185; Рецензии: Ясе Цвицалдзе. Разыскания из истории рус-

სკო-გურჯინების ურთიერთობების (X—XVI სს.), ს. 186—237; ნ. ბ. მახარაძე. Восстание в Имерети 1819—20 гг., с. 238—249; ა. კიკვიძე. Общественно-политическое движение в Грузии в XIX в. (Национально-освободительное движение), с. 250—277; Две книги о грузинском древнем искусстве, с. 278—282; «Давид восьмой» П. Какабадзе, с. 283—288; მ. გეგაშიძე. Орошаемое земледелие в Грузии, с. 289—300; ი. დოლიძე. Древнегрузинское право, с. 301—312; ი. გ. ანთელავა. Государственные крестьяне в Грузии в первой половине XIX века (до крестьянской реформы 1864 года), с. 313—321; Приложение: Материалы об обучении и воспитании в XI в., с. 322—344; Указатель, с. 345—356.

1972

153. ქართული ისტორიოგრაფიის მნიშვნელოვანი შენაძენი. [რეცენზიიდან ი. ცინცაძის სადოქტორო დისერტაციაზე]. პუბლიკაცია ი. სიხარულიძისა. — კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური), 1972, 16 მაისი.

Значительное приобретение грузинской историографии. [Из рецензии на докторскую диссертацию Я. Цинцадзе]. Публикация Ю. Сихарулидзе. — Коммунизм гантиади (Чохатаური), 1972, 16 мая.

1973

154. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. VI. საქართველო XI—XVIII საუკუნეებში. რედ. კოლეგია: გ. აკოფაშვილი, მ. ღუმბაძე, გ. ჯამბურია, შ. ხანთაძე, ე. ხოშტარია (რედ.). თბ., „მეცნიერება“, 1973. 490 გვ.

შინაარსი: დეოდალური ურთიერთობის გამარჯვება საქართველოში. გვ. 5—15; ქართული მიწა-წყლის პოლიტიკური გაერთიანება. გვ. 16—49; საქართველოს ეკონომიური და სოციალური ვითარება XI—XII საუკუნეებში. გვ. 50—65; საქართველოს საშინაო პოლიტიკური ვითარება და საგარეო ურთიერთობა XII საუკუნესა და XIII ს. დასაწყისში. გვ. 66—92; ქართველი ხალხის ბრძოლა შონღოლთა მფლობელობის წინააღმდეგ. გვ. 93—133; საქართველო ერთიანი სამეფოს დაშლის წინა ხანებში. გვ. 134—140; საქართველო XVI საუკუნეში. გვ. 141—211; ქართველთა ბრძოლა დამოუ-

კიდებლობისათვის XVII საუკუნის პირველ მესამედში. გვ. 212-251; ირანისა და ოსმალეთის ბატონობა საქართველოში და ბრძოლა მის წინააღმდეგ. გვ. 252—275; ბრძოლა ქართლ-კახეთის განთავისუფლებისათვის. გვ. 276—299; ირან-ოსმალეთის ომი და საქართველო XVIII საუკუნის პირველ ნახევარში. გვ. 300—347; საქართველო XVIII ს. მეორე ნახევარში. გვ. 348—474; სარედაქციო კოლეგიისაგან. გვ. 475.

Вопросы истории Грузии. Кн. VI. Грузия в XI—XVIII вв. Ред. коллегия: Г. Акопашвили, М. Думбадзе, Г. Джамбуриа, Ш. Хантадзе, Э. Хоштариа (ред.). Тб., «Мецნიერება», 1973. 490 с.

Содержание: Победа феодальных отношений в Грузии, с. 5—16; Политическое объединение грузинских земель, с. 16—49; Экономическое и социальное положение Грузии в XI—XII вв., с. 50—65; Внутривполитическое положение Грузии в XI—XII вв., с. 66—92; Борьба грузинского народа против владычества монголов, с. 93—133; Грузия накануне распада единого царства, с. 134—140; Грузия в XVI в. с. 141—211; Борьба грузинского народа за независимость в первой трети XVII в., с. 212—251; Господство Ирана и Турции в Грузии и борьба против них, с. 252—275; Борьба за освобождение Картли-Кахети, с. 276—299; Ирано-Турецкая война и Грузия в первой половине XVIII в., с. 300—347; Грузия во второй половине XVIII в., с. 348—474; От редакционной коллегии, с. 475.

1974

155. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. VII. XI—XIII საუკუნეების საქართველოს ისტორიიდან. სარედ. კოლეგია: ვ. აკოფაშვილი, მ. ბერძნიშვილი (რედ.), მ. დუმბაძე, ი. სიხარულიძე, შ. ხანთაძე, გ. ჯამბურია. თბ., „მეცნიერება“, 1974, 338 გვ. (საქსსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი). — საძიებლები: 1. გეოგრაფიულ სახელთა. 2. პირთა სახელები.

შინაარსი: რედაქციისაგან. გვ. 5—6; შესავალი. გვ. 7—9; მეფისა და დიდგვარიანთა ბრძოლის ისტორია. გვ. 7—65; სოციალური ურთიერთობა. გვ. 66—89; პოლიტიკური წყობა. გვ. 90—111; ეკონომიკა. გვ. 112—130; შინაკლასობრივი ბრძოლა საქართველოში

XII ს-ის 80-იან წლებში. გვ. 131—210; თამარის ეპოქა ბასილი ეზოსმოძღვრის მიხედვით. გვ. 211—233; საქართველო თამარის შემდგომ ხანაში. (ზოგადი დახასიათება). გვ. 234—242; დამატება. საქართველოს ისტორიის პერიოდოზაციის შესახებ. (ახალი ხანის შემოსვლა). გვ. 243—252; „ვეფხისტყაოსანი“, როგორც საისტორიო წყარო. გვ. 253—325. შემოკლებათა ახსნა. გვ. 326.

Вопросы истории Грузии. Кн. VII. Из истории Грузии XI—XIII вв. Ред. коллегия: Г. Акопашвили, М. Бердзنيшвили (ред.), М. Думбадзе, Ю. Сихарулидзе, Ш. Хантадзе, Г. Джамбуриа. Тб., «Мецნიერება», 1974. 388 с. (АН СССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили). — Указатели: 1. географических имен. 2. собственных имен.

Содержание: От редакции, с. 5—6; Вступление, с. 7—9; История борьбы между царской властью и крупными феодалами, с. 10—65; Социальные отношения, с. 66—89; Политический строй, с. 90—111; Экономика, с. 112—130; Внутриклассовая борьба в Грузии 80-х годах XII в., с. 131—210; Эпоха царицы Тамар по сочинению Василия Эзосмодзвари, с. 211—233; Грузия после правления царицы Тамар. (Общая характеристика), с. 234—242; Приложение. К периодизации истории Грузии. (Наступление нового времени), с. 243—252; «Витязь в тигровой шкуре», как исторический источник, с. 253—325; Список сокращений, с. 326.

1975

156. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. VIII. სარედ. კოლეგია: გ. აკოფაშვილი, მ. ბერძნიშვილი, დ. ბერძნიშვილი (რედ.), მ. დუმბაძე, დ. მეგრელაძე, დ. მუსხელიშვილი, შ. ხანთაძე, გ. ჯამბურია. თბ., „მეცნიერება“, 1975. 692 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი). — საძიებლები: 1. გეოგრაფიული სახელები. 2. პირთა სახელები.

შინაარსი: წინასიტყვაობა. გვ. 5—6; ქვეყანა. საქართველოს ისტორიული გეოგრაფია [ზოგადი დებულებები]. გვ. 7—16; ქვეყანა. (ისტორიული გეოგრაფიის ძირითადი ცნება); გვ. 17—201; ქართლი. გვ. 202—420; ისტორიულ-გეოგრაფიული დღიურებიდან. გვ. 421—537; ეგრისი, აფხაზეთი. გვ. 530—620; დამატება. გვ. 621—651; შემოკლებათა განმარტება. გვ. 652—653.

Вопросы истории Грузии. Кн. VIII. Ред. коллегия: Г. Акопашвили, М. Бердзенишвили, Д. Бердзенишвили (ред.), М. Думбадзе, Д. Мегреладзе, Д. Мухелишвили, Ш. Хантадзе, Г. Джамбура. Материалы из архива автора. Тб., «Мецნიერება», 1975. 692 с. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили). — Указатели: 1. географических имен, 2. собственных имен.

Содержание: Предисловие, с. 5—6; Квекана. (Историческая география Грузии. [Общие положения], с. 7—16; Квекана (Основное понятие исторической географии), с. 17—201; Картли, с. 202—420; Из историко-географических дневников, с. 421—537; Егриси, Абхазети, с. 538—620; Дополнение, с. 621—651; Список сокращений, с. 652—653.

157. ქართული ისტორიოგრაფიის განვითარების შთავარი ხაზი. (თეზისები). [პუბლიკაცია]. — წგ-ში: ქართული ისტორიოგრაფია. წ. III. თბ., „მეცნიერება“, 1975, გვ. 132—143.

Главная линия развития грузинской историографии. (Тезисы). [Публикация]. — В кн.: Грузинская историография. Кн. III. Тб., «Мецნიერება», 1975, с. 132—143.

1977

158. ნაწყვეტი ივ. ჯავახიშვილის გარდაცვალების წლისთავზე. ბ. ბერძენიშვილის 1941 წლის 18 ნოემბრის სიტყვიდან. ი. სიხარულიძის პუბლიკაცია. — საბჭოთა აჯარა, 1977, 25 მაისი.

Отрывок из речи Н. Бердзенишвили на годовщине смерти Ив. Джавахишвили 18 ноября 1941 г. Публикация Ю. Сихарулидзе. — Сабчота Аджара, 1977, 25 мая.

1979

159. საქართველოს ისტორიის საკითხები. წ. IX. მასალები ავტორის არქივიდან. რედ. ა. ბოგვერაძე და დ. მეგრელაძე. თბ., „მეცნიერება“, 1979. 281 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი). — საძიებლები: ა. პირთა; ბ. გეოგრაფიულ სახელთა.

შინაარსი: რედაქციისაგან. გვ. 5—6; შესავალი. გვ. 7—9; ლექსი მროველი. გვ. 10—22; ჟღანშერი. გვ. 23—55; მატინე ქართლისა. გვ. 56—86; დავით აღმაშენებლის ისტორიკოსი. გვ. 87—107; სუმბატ დავითის ძე. გვ. 108—122; ისტორიანი და აზმანი

შარავანდეთანი. გვ. 123—195; ბასილი ეზოსმოძღვარი. გვ. 196—199; ლაშა-გიორგისდროინდელი მემატიანე. გვ. 200; ეპოქალმწერელი. გვ. 201—265; შემოკლებანი. გვ. 280.

Вопросы истории Грузии. Кн. IX. Материалы из архива автора. Ред. А. Богверадзе и Д. Мегреладзе. Тб., «Мецნიერება», 1979. 281 с. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавახишвили). — Указатели: собственных имен; географических имен.

Содержание: От редакции, с. 5—6; Вступление, с. 7—9; Леонтий Мровელი, с. 10—22; Джуаншер, с. 23—55; Летопись Картли, с. 56—86; Историк Давида Строителя, с. 87—107; Сумбат Давитишдзе, с. 108—122; История и восхваление венценосцев, с. 123—195; Василий Эзосмоძღვარი, с. 196—199; Летописец времени Лаша-Геоργია, с. 200; Жамтаაგმცერელი, с. 201—265; Сокращения, с. 280.

ბ. ბერძენიშვილის რედაქციით გამოცემული შრომები РЕДАКТОР КНИГ И ПЕРИОДИЧЕСКИХ ИЗДАНИЙ

1936

160. არჩილი. თხზულებათა სრული კრებული ორ ტომად. ტ. 1. არჩილიანი. აღ. ბარამიძისა და ნ. ბერძენიშვილის რედ.-ით. ტფ., საქ. მუზეუმის გამოც., 1936. XX, 305 გვ.

Арчил. Собрание сочинений в 2-х томах. Т. 1. Арчилиани. Под ред. Ал. Барамидзе и Н. Бердзенишвили. Тифлис, Изд. Груз. музея, 1936. XX, 305 с.

1937

161. არჩილი. თხზულებათა სრული კრებული ორ ტომად. ტ. 2. გაბასემა თეიმურაზისა და რუსთაველისა. აღ. ბარამიძისა და ნ. ბერძენიშვილის რედ.-ით. თბ., საქ. მუზეუმის გამოც., 1937. 200 გვ.

Арчил. Собрание сочинений в 2-х томах. Т. 2. Спор Теймураза с Руставели. Под ред. Ал. Барамидзе и Н. Бердзенишвили. Тб., Изд. Груз. музея, 1937. 200 с.

162. ჯანაშია ს. საქართველო ადრინდელი ფეოდალიზმის გზაზე. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1937. 152 გვ.

Джанашиа С. Грузия на пути ранней феодализации. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1937. 152 с.

163. Антоновская А. Диди моурави. Исторический роман. (Грузия XVI—XVII вв.). Тб., «Заря Востока», 1937. 546 с.

1938

164. ლორთქიფანიძე ი. ქვემო ქართლი XVIII საუკუნის პირველ მეოთხედში. ნაწ. III და IV მოსახლეობის და მფლობელობის სტატისტიკა, თბ., სსრკ მეცნ. აკად. საქ. ფილიალის გამ-ბა, 1938. 524 გვ.

Лордкипанидзе Я. Квемо კარლი в первой четверти XVIII столетия. Ч. III и IV. Статистика населения и владений. Тб., Изд-во Груз. филиала АН СССР, 1938. 524 с.

1940

165. დოკუმენტები საქართველოს სოციალისტური ისტორიიდან. ტ. 1—2. თბ., სსრკ მეცნ. აკად. საქ. ფილიალის გამ-ბა, 1940—1953.

ტ. 1. ბატონყმური ურთიერთობა (XV—XVIII სს.). 1940. VII, 650 გვ.

ტ. 2. ბატონყმური ურთიერთობა (XV—XIX სს.). 1953. IV, 360 გვ.

Документы по социальной истории Грузии. Т. 1—2. Тб., Изд-во Груз. филиала АН СССР, 1940—1953.

Т. 1. Крепостнические отношения (XV—XVIII вв.). 1940. VII, 648 с.

Т. 2. Крепостнические отношения. (XV—XIX вв.). 1953. IV, 360 с.

166. ისტორიული დოკუმენტები საქართველოს ებრაელთა შესახებ. — საქართველოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის შრომები, ტ. 1, 1940, გვ. 162—246.

Исторические документы об евреях Грузии. — Труды историко-этнографического музея евреев Грузии. Т. 1, 1940, с. 162—246.

167. საქართველოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის შრომები. ტ. 1—3.

ტ. 1. 1940. 262 გვ.

ტ. 2. 1941. 191 გვ.

ტ. 3. 1945. 337 გვ.

— სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

Труды историко-этнографического музея евреев Грузии.

Т. 1—3.

Т. 1. 1940. 262 с.

Т. 2. 1941. 191 с.

Т. 3. 1945. 337 с.

Член ред. коллегии.

1941

168. აბუსერიძე ტბელი. ბოლოკ-ბასილის მშენებლობა შუარტყალში და აბუსერიძისძეთა საგვარეულო მატთანე. 1233 წლ. ტექსტი. გამოსცა ლ. მუსხელიშვილმა. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1941. 90 გვ.

Абусеридзе Тбели. Строительство Болок-Басилия в Шуарткали и родовая летопись Абусеридзе. Текст 1233 г. Издал Л. В. Мухелишвили. Тб., Изд-во АН ГССР, 1941. 90 с.

169. დავით ბატონიშვილი. ახალი ისტორია. — ბაგრატ ბატონიშვილი, ახალი მოთხრობა. გამოსცა თ. ლომოურმა. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1941. 212 გვ.

Царевич Давид. Новая история. — Царевич Баграт. Новое повествование. Изд. Т. Н. Ломоури. Тб., Изд-во АН ГССР, 1941. 212 с.

170. ვახუშტი. აღწერა სამეფოსა საქართველოსა. (საქართველოს გეოგრაფია). თ. ლომოურის და ნ. ბერძენიშვილის რედ-ით. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1941. X VI, 356 გვ. ცბრ. და ფაქსიმ. — ბიბლიოგრ.: გვ. 211—250.

Вахушти. Описание Грузинского Царства. (География Грузии). Под ред. Т. Ломоури и Н. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1941. VI, 358 с. с илл. — Библиогр.: с. 211—250.

171. ჭიჭიძე გ. ერეკლე მეორე. თბ., საქ. სსრ განსახკომის დაწყებითი და საშუალო სკოლების სამეცნ-საკვლ. ინ-ტის გამ-ბა, 1941. 151 გვ.

Никодзе Г. Ираклий Второй. Тб., Изд-во НИИ нач. и сред. школ, Наркомпроса, 1941. 151 с.

1942

172. აკად. ნ. მარის საბ. ენის, ისტორიისა და მატერიალური კულტურის ინსტიტუტის მოამბე, ტ. XIII, 1942, 292 ს.

Известия Ин-та языка, истории и материальной культуры им. акад. Н. Я. Марра. XIII, 1942. 292 с.

173. მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის. 1942, ნაკვ. I—V; 1948, ნაკვ. I. (26); 1949, ნაკვ. I. (27); 1951, ნაკვ. 29.

Материалы по истории Грузии и Кавказа. 1942. Вып. I—V. 1948, вып. 1(26); 1949, вып. 1(27); 1951, вып. 29.

174. ჯანაშია ს. ქართლის ცხოვრების ძველი და ახალი ფურცლები, ნაკვ. I. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1942. 51 გვ.

Джанашиа С. Старые и новые страницы «Картлис цховреба». Вып. I. Тб., Изд-во АН ГССР, 1942. 51 с.

1943

175. გაბაშვილი ვ. თათართა შემოსევები საქართველოში. (ბაგრატ V და გიორგი XI). თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1943. 42 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ისტორიის ინ-ტი).

Габашвили В. Нашествия татар на Грузию. (Баграт V и Георгий XI). Тб., Изд-во АН ГССР, 1943. 42 с. (АН ГССР. Ин-т истории).

176. დუმბაძე შ. გენერალი ივანე ანდრონიკაშვილი. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1943. 24 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ისტორიის ინ-ტი).

Думбадзе М. Генерал И. Андроникашвили. Тб., Изд-во АН ГССР, 1943. 24 с. (АН ГССР. Ин-т истории).

177. მესხია შ. ერთი ფურცელი ქართველთა გამორული წარსულიდან. (ლუარსაბ I და სიმონ I.). თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1943. 32 გვ.

Месхиа Ш. Одна страница из героического прошлого грузин. (Луарсаб I и Симон I). Тб., Изд-во АН ГССР, 1943. 32 с.

178. სოსელია ო. შალვა ახალციხელი (ისტორიული ეპიზოდი). თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1943. 16 გვ.

Соселиа О. Шалва Ахалцихели. (Исторический эпизод). Тб., Изд-во АН ГССР, 1943. 16 с.

179. ქიქოძე გ. ერეკლე მეფის ომები. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1943. 74 გვ.

Кикодзе Г. Войны царя Ираклия. Тб., Изд-во АН ГССР, 1943. 74 с.

1945

180. ისტორიული დოკუმენტები საქართველოს ებრაელთა შესახებ. — საქართველოს ებრაელთა ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის შრომები, ტ. III, 1945, გვ. 291—337.

Исторические документы о грузинских евреях. — Труды историко-этнографического музея евреев Грузии, т. III, 1945, с. 291—337.

181. საისტორიო მოამბე. (საქართველოს სსრ შსს საარქივო სამმართველო).

ტ. 1. 1945. 333 გვ.

ტ. 2. 1946. 403 გვ.

ტ. 3. 1947. 539 გვ.

სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

Исторический вестник. (Архивное управление МВД Груз. ССР).

Т. 1. 1945. 333 с.

Т. 2. 1946. 403 с.

Т. 3. 1947. 539 с.

Член ред. коллегии.

1946

182. ახვლედიანი ხ. აჭარა უცხოელ დამპყრობთა წინააღმდეგ ბრძოლაში. ბათუმი, აჭარის ასსრ სახელგამი, 1946. 44 გვ.

Ахвледiani X. Аджария в борьбе против иноземных захватчиков. Батуми. Госиздат Адж. АССР, 1946. 44 с.

183. ჭავჭავიძე ივ. მასალები ქართველი ერის მატერიალური კულტურის ისტორიისათვის. I. მშენებლობის ხელოვნება ძველ საქართველოში. თბ., საქ. სს. მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1946. XI, 284 გვ.

Джавახишвили Ив. Материалы по истории вещественной культуры грузинского народа. I. Строительное искусство в древней Грузии. Тб., Изд-во АН ГССР, 1946. XI, 284 с.

184. იაშვილი ვ. აჭარა ოსმალთა ბატონობის პერიოდში. ბათუმი, აჭარის ასსრ სახელგამი, 1948. 160 გვ.

Иашвили В. Аджария в период турецкого господства. Батуми, Госиздат Адж. АССР, 1948. 160 с.

185. მესხია შ. მასალები ქართლ-კახეთის სამეფოს სამოხელეო წყობის ისტორიისათვის. შესავალი წერილი, შენიშვნები და საძიებელი დაურთო შ. მესხიამ. — მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, 1948, ნაკვ. I (26), 38, 139 გვ.

Месхиа Ш. Материалы по истории чиновничьего строя Кахетинского царства. Введением, замечаниями и указателем снабдил Ш. Месхиа. — Материалы по истории Грузии и Кавказа, 1948, вып. 1(26), 38, 139 с.

186. ნებეირიძე ი. მოგონებანი თურქების მიერ სამხრეთ საქართველოში გოგო-ბიჭების მოტაცებისა და ტყვეებით ვაჭრობის შესახებ. ხ. ახვლედიანის კომენტარებით. ბათუმი, აჭარის სახელგამი, 1948. 40 გვ.

Небиеридзе И. Воспоминания о хищении девочек и мальчиков турками в Южной Грузии и торговле пленными. С комментариями Х. Ахвледiani. Батуми, Госиздат Адж. АССР, 1948. 40 с.

187. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე. 1948, ტ. 9, № 1—10; 1949, ტ. 10, № 1—10; 1950, ტ. 11, № 1—10; 1951, ტ. 12, № 1—10; 1952, ტ. 13; 1953, ტ. 14; 1954, ტ. 15; 1955, ტ. 16; 1956, ტ. 17; 1957, ტ. 18, № 1—6; ტ. 19, № 1—6; 1958, ტ. 20, № 1—6; ტ. 21 № 1—6.

Сообщения Академии наук Грузинской ССР. 1948, т. 9, № 1—10; 1949, т. 10, № 1—10; 1950, т. 11, № 1—10; 1951, т. 12, № 1—10; 1952, т. 13; 1953, т. 14; 1954, т. 15; 1955, т. 16; 1956, т. 17; 1957, т. 18, № 1—6; т. 19, № 1—6; 1958, т. 20, № 1—6; т. 21, № 1—6.

188. ღონღუა ვ. კალმასობა, როგორც ყოფაცხოვრებითი მოვლენა ძველ საქართველოში. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1949. 107 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. აკად. ივ. ჭავჭავაძის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

Дондуа В. Калмасоба, или хождение по сбору, как бытовое явление в древней Грузии. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949 107 с. (АН ГССР. Ин-т истории им. акад. Ив. Джавахишвили).

189. მიმომხილველი. [სტატიების კრებული საქართველოს ისტორიის შესახებ]. ტ. I. აკადემიკოს სიმონ ჯანაშიას ნათელ სსოვნას. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1949. XI, 485 გვ.

მიმომხილველი. [Обозреватель. Сборник статей по истории Грузии]. Т. I. Светлой памяти С. Н. Джанашиа. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949. XI, 485 с.

190. ჯანაშია ს. შრომები. 1—2. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1949—1952.

ტ. 1. 1949. 303 გვ.

ტ. 2. 1952. 538 გვ.

Джанашиа С. Труды. Т. 1—2. Тб., Изд-во АН ГССР, 1949—1952.

Т. 1. 1949. 303 с.

Т. 2. 1952. 533 с.

1950

191. კახანაძე დ. ქართული ნუმისმატიკა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1950. 117 გვ.

Капанадзе Д. Грузинская нумизматика. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1950. 117 с.

192. კეკელიძე ა. და მახარაძე ნ. საქართველოს ისტორია. ნაწ. 2. ნაკვ. 2—3, (1861—1941 წწ.). თბ., სახელგამი, 1950. 381 გვ. — ხელნაწერის უფლებით.

Киквидзе А. и Махарадзе Н. История Грузии. Ч. 2. Вып. 2—3. (1861—1941 гг.). Тб., Госиздат ГССР, 1950. 381 с. — На правах рукописи.

1951

193. მიმომხილველი. (სტატიების კრებული საქართველოს ისტორიის შესახებ). ტ. 2. აკად. ი. ჯავახიშვილის ნათელ სსოვნას. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1951. XXX, 495 გვ.

მიმომხილველი. (Сборник статей по истории Грузии). Т. 2. Светлой памяти акад. И. А. Джавахишвили. Тб., Изд-во АН ГССР, 1951. XXX, 495 с.

1952

194. გობეჯიშვილი გ. არქეოლოგიური გათხრები საბჭოთა საქართველოში. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1952. 167 გვ. 36 ფ. ტაბ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჭავჭავაძის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

Гобеджишвили Г. Археологические раскопки в Советской Грузии. Тб., Изд-во АН ГССР, 1952. 167 г. 36 л. табл. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

195. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილების 32-ე სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი აკად. ს. ჭანაშვიას ხსოვნისადმი. სუხუმი, 1952 წ. 13—15 დეკემბერი. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1952. 48 გვ.

32-я научная сессия Отделения общественных наук Академии наук Грузинской ССР, посвященная памяти акад. С. Н. Джанашиа. Сухуми, 13—15 декабря 1952 г. План работы и тезисы докладов. Тб., Изд-во АН ГССР, 1952. 48 с.

1953

196. დუმბაძე მ. აღმოსავლეთ კახეთის (საინგილოს) ისტორიიდან (XIX ს. რეფორმამდელი პერიოდი). თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1953. 282 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჭავჭავაძის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

Думбадзе М. Из истории Восточной Кахетии. Дореформенный период. XIX в., Тб., Изд-во АН ГССР, 1953. 282 с. (АН ГССР Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

197. ივ. ჭავჭავაძის სახ. ისტორიის ინსტიტუტი, სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი 1952 წლის საველე-არქეოლოგიური კვლევებიდან შედეგებისადმი. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1953. 35 გვ.

Научная сессия Института истории им. Ив. Джавахишвили, посвященная итогам полевых археологических исследований 1952 года. План работы и тезисы докладов. Тб., Изд-во АН ГССР, 1953. 35 с.

198. კალანდაძე ალ. სუხუმის შთის არქეოლოგიური ძეგლები. სუხუმი. აფხაზეთის სახელგამი. 1953. 102 გვ. ილ. 23 ფ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. აფხაზეთის ენის, ლიტერატურისა და ისტორიის ინსტიტუტი).

Каландадзе Ал. Археологические памятники Сухумской горы. Сухуми, Абгиз, 1953. 102 с. 23 л. илл. (АН ГССР. Абхазский ин-т языка, литературы и истории).

199. მიმოხილველი. (სტატიების კრებული საქართველოს ისტორიის შესახებ). ტ. 3. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1953. IX, 363 გვ.

მიმოხილველი. (Сборник статей по истории Грузии). Т. 3. Тб., Изд-во АН ГССР, 1953. IX, 363 с.

200. Сухуми и его окрестности. Краткий историко-краеведческий очерк. Сухуми, Абгиз, 1953. 115 с. 16 л. илл.

1954

201. გრიგოლია კ. ნარკვევები საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობიდან. ნაწ. I. ახალი ქართლის ცხოვრება. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1954. 364 გვ.

Григолия К. Очерки по источниковедению истории Грузии. Ч. I. Ахали картლის ცხოვრება. (Новая история Грузии). Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1954. 364 с.

202. საქართველოს ისტორიის კურსის პროგრამა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1954. 37 გვ.

Программа курса истории Грузии. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1954. 37 с.

1955

203. გურამიშვილი დავით. დავითიანი. მეცხრე გამოცემა. თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1955. 376 გვ.

Гурамишвили Д. Давитиани. 9-е изд. Тб., «Саბჭოთა მცერალი», 1955. 376 с.

204. მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. გვიანფეოდალური ხანა. წგ. მე-3. (აღმშენებლობა, სახელმწიფო ეკონომიკა, ქონება). მასალები შეარჩია და გამოსცა ნ. ბერძენიშვილმა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1955. 575 გვ.

Материалы по экономической истории Грузии. Позднефеодальный период. Кн. 3. (Строительство, государственная экономика, имущество). Материалы подобрал и подготовил к изданию Н. А. Бердзенишвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1955. 575 с.

205. მელიქიშვილი გ. საქართველოში კლასობრივი საზოგადოებისა და სახელმწიფოს წარმოქმნის საკითხისათვის. თბ., საქ. სსრ მეც. აკად. გამ-ბა, 1955. 188 გვ.

Меликишвили Г. К вопросу о возникновении классового общества и государства в Грузии. Тб., Изд-во АН ГССР, 1955. 188 с.

206. ქართულ-სპარსული ისტორიული საბუთები. ტექსტი და აღგინა, თარგმანი და შენიშვნები დაურთო ვ. ფუთურიძემ. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1955. 528 გვ.

Грузино-персидские исторические документы. Текст подготовил и переводом и примечаниями снабдил В. С. Путуридзе. Тб., Изд-во АН ГССР, 1955. 528 с.

207. შარაშიძე ქრ. პირველი სტამბა საქართველოში (1709—1722). თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1955. 216 გვ. XXIX ტაბ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ს. ჯანაშიას სახ. საქართველოს სახელმწ. მუზეუმი).

Шарашидзе Х. Г. Первая типография в Грузии. (1709—1722). Тб., Изд-во АН ГССР, 1955. 216 с. XXIX табл. (АН ГССР). Гос. музей Грузии им. С. Н. Джанашиа).

208. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტის შრომები. ტ. 1, 1955. 524 გვ.; ტ. 2, 1956. 310 გვ. ტ. 4, ნაკვ. 2, 1959. 228 გვ.; ტ. 5, ნაკვ. 1, 1960. 222 გვ.; ტ. 5, ნაკვ. 2, 1961. 264 გვ.; ტ. 6, ნაკვ. 2, 1962. 265 გვ.; ტ. 7, 1964. 262 გვ.

Труды Института истории им. И. А. Джавахишвили Академии наук Грузинской ССР: т. 1, 1955. 524 с.; т. 2, 1956. 310 с.; т. 4, вып. 2, 1959, 228 с.; т. 5, вып. 1, 1960. 222 с.; т. 5, вып. 2, 1961. 264 с.; т. 6, вып. 2. 1962, 265 с.; т. 7, 1964. 262 с.

209. Ломтатидзе Г. Археологические раскопки в древнегрузинской столице Мцхета. Тб., Изд-во АН ГССР, 1955. 116 с. XXI табл.

1956

210. საქართველოს ისტორია. მაკეტ. II., თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1956. 252 გვ. ზელნაწერის უფლებით. — ავტ.: ა. კვიციანი, გ. ზაქაძე და ნ. მახარაძე.

История Грузии. Макет. II. Тб., Изд-во АН ГССР, 1956.

252 ს. — На правах рукописи. — Авт.: А. Кикивидзе, Г. Хачапуридзе и Н. Махарадзе.

211. მაგლაკელიძე С. и იოვიძე А. Революция 1905—1907 гг. в Грузии. Сборник документов. Тб., Госиздат ГССР, 1956. 839 с. — Член ред. коллегии.

1957

212. ლომთათიძე გ. კლდეეთის სამაროვანი ახალი წელთაღრიცხვის II საუკუნისა. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1957. 233 გვ. I—XXII ტაბ.

Ломтатиძე Г. Некрополь II века н. э. в Клдееи. Тб., Изд-во АН ГССР, 1957. 233 с. I—XXII табл.

213. მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. დანართი I, II, III. წიგნების ლექსიკონი და საძიებლები შეადგინა მ. ბერძნიშვილმა. თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1957. 162 გვ.

Материалы по экономической истории Грузии. Приложение к I, II, III книгам. Словарь и указатели составили М. Бердзنيшвили. Тб., Изд-во Тбил. ун-та, 1957. 162 с.

214. ჩუბინიშვილი ტ. მცხეთის უძველესი არქეოლოგიური ძეგლები. თბ., „ტექნიკა და შრომა“, 1957. 164 გვ. I—XIX ტაბ.

Чубинишвили Т. Древнейшие археологические памятники Мцхета. Тб., «Техника да шრომა», 1957. 164 с. XIX табл.

215. ჯავახიშვილი ივ. საქართველოს ეკონომიური ისტორიის ძეგლები. წგ. I. დემოგრაფიული ძეგლები. აღმოსავლეთ საქართველოს XVIII ს. ხალხის აღწერის დაეთრები. გამოსაცემად მომზადდა და ივ. ჯავახიშვილის სახ. კაბინეტში დაკული მასალებით შეივსო დ. მეგრელაძის და ნ. ჯავახიშვილის მიერ. თბ., „მეცნიერება“, 1957. 283 გვ.

Джавахишвили Ив. Памятники экономической истории Грузии. Кн. I. Демографические памятники. Народные переписи Восточной Грузии XVIII в. Подготовлено к печати и пополнено по хранившимся в кабинете им. И. Джавахишвили материалами Д. Мегреладзе и Н. Джавахишвили. Тб., «Мецниереба», 1957. 283 с.

1958

216. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VIII—X კლას-

„სეზისათვის. თბ., „ცოდნა“, 1958. 414 გვ. 4 ფ. რუკ. — ავტ.: ნ. ბერძენიშვილი, ვ. ღონღუა, შ. დუმბაძე, ი. კაკარავა, გ. მელიქიშვილი, შ. მესხია და პ. რატიანი.

История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Тб., «Цодна», 1958. 414 с. 4 л. карт. — Авт.: Н. Берძენიშვილი, В. Дондуа, М. Думбаძე, Ю. Качарава, Г. Меликишвили, Ш. Мესхია и П. Ратиани.

217. საქართველოს ისტორია. I. (უძველესი დროიდან XIX საუკუნის დასასრულამდე). დამხმარე სახელმძღვანელო. თბ., „საბჭ. საქართველო“, 1958. 600 გვ. — ავტ.: ნ. ბერძენიშვილი, ვ. ღონღუა, შ. დუმბაძე, გ. მელიქიშვილი, შ. მესხია და პ. რატიანი. — სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

История Грузии. I. (С древнейших времен до конца XIX века). Вспомог. учебник. Тб., «Сაბჭოთა საქართველო», 1958. 600 с. — Авт.: Н. Берძენიშვილი, В. Д. Дондуа, М. К. Думбаძე, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Мესхია и П. К. Ратиани. — Член ред. коллегии.

218. სიხარულიძე ი. სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ტოპონომიკა. წგ. 1—2. ბათუმი, აჭარის ასსრ სახელგამი, 1958—1959.

წგ. 1. 1958. 248 გვ.

წგ. 2. 1959. 192 გვ.

Сихарулидзе Ю. Топонимика Юго-западной Грузии. Кн. 1—2. Батуми, Госиздат Адж. АССР, 1958—1959.

Кн. 1. 1958. 248 с.

Кн. 2. 1959. 192 с.

219. ჭილაშვილი ლ. ქალაქი რუსთავი. ისტორიულ-არქეოლოგიური ნარკვევი. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1958. 228 გვ. XXXIX ტაბ.

Чилашвили Л. Город Рустави. Историко-археологический очерк. Тб., Изд-во АН ГССР, 1958. 228 с. XXXIX табл.

1959

220. ღონღუა ვ. დავით გურამიშვილი და საქართველოს ისტორია. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1959. 119 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. მეცნ.-პოპულ. სერია).

Дондуа В. Давид Гурамишвили и история Грузии. Тб., Изд-во АН ГССР, 1959. 119 с. (АН ГССР. Научно-попул. серия).

221. აღმოსავლური კრებული. ნაწ. I. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960. 293 გვ. — სარედ. კოლეგიის წევრი.

Восточный сборник. Ч. I. Тб., Изд-во АН ГССР, 1960. 293 с. — Член ред. коллегии.

222. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VIII—X კლასებისათვის. (მე-2 შეეს. შესწ. გამოცემა). თბ., „ცოდნა“, 1960. 435 გვ. 1 ფ. რუკ. — ავტ.: ნ. ბერძენიშვილი, ვ. დონდუა, მ. დუმბაძე, ი. კაჭარავა, გ. მელიქიშვილი, შ. მესხია და პ. რატიანი.

რეც.: სურგულაძე ი. საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი საკითხისათვის. — მნათობი, 1960, № 12, გვ. 146—153.

История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Тб., «Цодна», 1960. 435 с. 1 л. карт. — Авт.: Н. Бердзенишвили, В. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

Рец.: Сургуладзе И. О некоторых вопросах истории Грузии. — Мнათობი, 1960, № 12, с. 146—153.

223. საქართველოს ისტორია. ტ. 3. [დამხმარე სახელმძღვ. უფროსი კლასებისათვის]. თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1960. 375 გვ. — ავტ.: ნ. მახარაძე, ი. კაჭარავა, ნ. სტურუა, ა. სურგულაძე.

რეც.: ბრეგაძე გ. საქართველოს ისტორიის მესამე ტომი. — საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის საზოგად. მეცნ. გან-ბის მოამბე, 1961 № 1, გვ. 281—288.

რეც.: ჯავრიშვილი კ. ... და არც ასე იწერება. — ლიტერატურული გაზეთი, 1961, 20 იანვ., გვ. 2.

История Грузии. Т. 3. [Вспомогат. пособие для старших классов]. Тб., «Сაბჭოთა საქართველო», 1960. 375 с. — Авт.: Н. Махарадзе, Ю. Качарава, Н. Стуруа, А. Сургуладзе.

Рец.: Брегадзе Г. Третий том истории Грузии. — Сообщения Отд. обществ. наук АН ГССР, 1961, № 1, с. 281—288.

Рец.: Джавришвили К. ...И так тоже не пишется. — Литературული გაზეთი, 1961, 20 янв., с. 2.

224. საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული. ტ. 1—2. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960—1964.

ტ. 1. 1960. 199 გვ.

ტ. 2. 1964. 167 გვ.

რეც.: მეგრელიძე დ. — საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის საზოგად. მეცნ. გან-ბის მოამბე, 1962 № 2, გვ. 237—244.

Сборник исторической географии Грузии. Т. 1—2. Тб., Изд-во АН ГССР, 1960—1964.

Т. 1. 1960. 199 с.

Т. 2. 1964. 167 с.

Рец.: Мегрелидзе Д. — Сообщения Отд-ния обществ. наук АН ГССР, 1962, № 2, с. 237—244.

225. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილების მოამბე. 1960, № 1—6; № 1—6; 1962, № 1—6; 1963, № 1—6.

Сообщения Отделения общественных наук Академии наук Грузинской ССР. 1960, № 1—6; 1962, № 1—6; 1963, № 1—6.

226. История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Тб., «Цодна», 1960. 391 с.; 12 л. илл., 4 отд. л. карт. — Авт.: Н. А. Бердзенишвили, В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарва, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

227. Судебник Бека и Агбуга. Грузинский текст. Введение И. С. Долидзе. Пер. В. Д. Дондуа и И. С. Долидзе. Тб., Изд-во АН ГССР, 1960. 82 с.

1961

228. ზოგვერაძე ა. ქართლის აღრეფეოდალური საზოგადოებრივი ურთიერთობის ისტორიიდან. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამბა, 1961. 150 გვ.

Богверадзе А. Из истории раннефеодальных общественных отношений в Картли. Тб., Изд-во АН ГССР, 1961. 150 с.

229. გრიგოლია კ. რას მოგვიტობს ქართლის ცხოვრება. თბ., „ნაკადული“, 1961. 196 გვ. ილ.

Григолия К. О чем повествует «Картлис цховреба». Тб., «Накадули», 1961. 196 с. с илл.

230. გუჩუა ვ. და მესხია შ. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VII—VIII კლასებისათვის. თბ., „ცოდნა“, 1961. 210 გვ.

Гучуа В. и Месхиа Ш. История Грузии. Учебник для VII—VIII классов. Тб., «Цодна», 1961. 210 с.

231. საქართველოს ისტორია. სახელმძღვანელო VIII—X კლასებისათვის. მე-3 გამოც. თბ., „ცოდნა“, 1961. 431 გვ. I ფ. რუკ. — ავტ.: ნ. ბერძენიშვილი, ვ. დონდუა, მ. დუმბაძე, ი. კაჭარავა, ვ. შელიჩიშვილი, შ. მესხია და პ. რატიანი. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

История Грузии. Учебник для VIII—X классов. 3-е изд. Тб., «Цодна», 1961. 431 с. 1 л. карт. — Авт.: Н. А. Бердзенишвили, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

232. История Грузии. Учебник для VIII—X классов. Тб., «Цодна», 1961. 378 с., 1 л. карт. — Авт.: Н. А. Бердзенишвили, В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

1962

233. დოკუმენტები თბილისის ისტორიისათვის (XVI—XIX სს.). წგ. 1. შეადგ. ნ. ბერძენიშვილმა და მ. ბერძენიშვილმა. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა 1962. 384 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

Документы по истории Тбилиси. (XVI—XIX вв.). Кн. 1. Сост.: Н. Бердзенишвили и М. Бердзенишвили. Тб., Изд-во АН ГССР, 1962. 384 с. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

234. კავკასიურ-ახლო აღმოსავლური კრებულები. ნაკვ. 2. თბ., საქ. სსრ მეც. აკად. გამ-ბა 1962. 311 გვ. 2 ფ. ილ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი). — ბიბლიოგრ.: გვ. 297—306.

Кавказско-ближневосточный сборник. Вып. 2. Тб., Изд-во АН ГССР, 1962. 311 с. 2 л. илл. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили). — Библиогр.: с. 297—306.

235. საქართველოს ისტორია. დამხმარე სახელმძღვ. უფროსი კლასებისათვის. ტ. 2. თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1962. 415 გვ. — ავტ.: პ. რატიანი, ა. კიკვიძე, ი. კაჭარავა, ა. სურგულაძე.

История Грузии. Вспомог. пособие для старших классов. Т. 2. Тб., «Сабчота Сакартвелო», 1962. 415 с. — Авт.: Н. Бердзенишвили, П. Ратиани, А. Кикидзе, Ю. Качарава и А. Сургуладзе.

236. ჩავახიშვილი ალ. და ლლონტი ლ. ურბნისი I. ნაკვ. I. ქვეცხელების (ტელეპო-ქონის) ნამოსახლარზე 1954—1961 წწ. ჩატარებული გათხრები. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1962. 73 გვ. XXXVI ტაბ.

Джавахишвили А. И. и Глonti Л. И. Урбниси I. Вып. I. Археологические раскопки, проведенные в 1954—1961 гг. на селище Квацхелеби (Твлеппа-кохи). Тб., Изд-во АН ГССР, 1962. 73 с. XXXIV таб.

237. История Грузии. Учебное пособие. Т. 1. С древнейших времен до 60-х годов XIX века. Авториз. перевод. Тб., «Цодна», 1962. 510 с. с илл. 1 л. карт. — Авт.: Н. А. Бердзенишвили, В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани. — Член ред. коллегии.

1963

238. საქართველოს ისტორია. IX—XI კლასების სახელმძღვანელო. მე-4 გადამეშ. გამოც. თბ., „ცოდნა“, 1963. 359 გვ. ილ. — ავტ.: ვ. ღონღლა, მ. ღუმბაძე, ი. კაპარაია, გ. მელიქიშვილი, შ. მესხია და პ. რატიანი.

История Грузии. Учебник для IX—XI классов. 4-е перераб. изд. Тб., «Цодна», 1963. 359 с. с илл. — Авт.: Н. А. Бердзенишвили, В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

239. История Грузии. Учебник для IX—XI классов. Тб., «Цодна», 1963. 439 с., 4 л. илл. и карт. — Авт.: Н. А. Бердзенишвили, В. Д. Дондуа, М. К. Думбадзе, Ю. М. Качарава, Г. А. Меликишвили, Ш. А. Месхиа и П. К. Ратиани.

1964

240. მათ ასახელებს საბჭოთა საშუაობლო. (საბჭოთა კავშირის გმირები საქართველოდან). თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1964. 515 გვ. — ავტ.: გ. ბრეგაძე, გ. აბაიშვილი, ა. აბშილაია, და სხვ.

Они прославили Советскую Родину. (Герои Советского Союза Грузии). Тб., «Сабчота Сакартвелო», 1964. 515 с. — Книгу подготовили авт. коллектив: Г. Брегадзе, Г. Абаишвили, А. Абшилава и др.

241. მაცნე. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილების ორგანო. 1964, № 1—6; 1965, № 1—4.

Машне (Вестник). Орган Отделения общественных наук Академии наук Грузинской ССР. 1964, № 1—6; 1965, № 1—4.

242. მრავალთავი. საქართველოს ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის სამეცნიერო საზოგადოების კრებული. ტ. I. თბ., „მეცნიერება“, 1964. 207 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია).

Мравалтаვი. Сборник Грузинского научного общества истории, археологии, этнографии и фольклора. Т. I. Тб., «Мецნიერება», 1964. 207 с. (Академия наук Груз. ССР).

243. სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ძეგლები. I. (ბათუმის გავრთიანებული არქეოლოგიური ექსპედიციის 1960—1961 წლების მუშაობის შედეგები). თბ., „საბჭოთა საქართველო“, 1964. 99 გვ. XXX ტაბ.

Памятники Юго-Западной Грузии. (Итоги работы 1960—1961 гг. Батумской объединенной археологической экспедиции). Тб., «Сაბჭოთა საქართველო», 1964. 99 с., XXX табл.

244. საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის კრებული. ტ. I. თბ., საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960. 199 გვ. ტ. 2. თბ., „მეცნიერება“, 1964. 167 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის ინ-ტი).

Сборник по исторической географии Грузии. Т. I. Тб., Изд-во АН ГССР, 1960. 199 с.; Т. 2. Тб., «Мецნიერება», 1964. 167 с. (АН ГССР. Ин-т истории им. Ив. Джавахишвили).

245. ჯავახიშვილი ივ. მასალები საქართველოს ეკონომიური ისტორიისათვის. წგ. I, ნაკვ. IV და V; მეღვინეობა და მეზილეობა საქართველოში. თბ., „მეცნიერება“, 1964. 145 გვ.

Джавахишвили Ив. Материалы по экономической истории Грузии. Кн. I. Вып. IV—V. Виноделие и плодоводство в Грузии. Тб., «Мецნიერება», 1964. 145 с.

246. ჯამბურია გ. გიორგი სააკაძე. გამოჩენილ ადამიანთა ცხოვრება. თბ., „ნაკადული“, 1964. 179 გვ.

Джамбурия Г. Георгий Саакадзе. Жизнь замечательных людей. Тб., «Накадули», 1964. 179 с.

247. აკადემიკოსი ექვთიმე თაყაიშვილი. ცხოვრება და მოღვაწეობა. სტატიების კრებული. თბ., „მეცნიერება“, 1966. 213 გვ. (საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის სამეცნიერო საზოგადოება). — სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

Академик Е. С. Такаишвили. Жизнь и деятельность. Сборник статей. Тб., «Мецниереба», 1966. 213 с. (АН ГССР. Научное об-во истории, археологии, этнографии и фольклора). — Член ред. коллегии.